

NAŠ DOM

Ilustriran tednik za izobrazbo, gospodarstvo
in zabavo slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as second class matter March 12, 1924 at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Subscription:
\$2.00 a year
\$1.00 half year
—
Issued every
Thursday

Address:
261 East 10th St.
New York, N. Y.
—
Tel.:
Orchard 0140

Letnik — Volume II.

New York, N. Y. April 9. — 9. aprila 1925.

No. — Št. 15

BODOČA VOJNA

Pariz, Francija. — "Ako pride do vojne v Pacifiku, se bodo žrtve štejele na deset milijonov. Zadnja vojna se imenuje svetovna vojna, toda še-le bodoča vojna bo v resnici svetovna vojna.

To izjavo je podal pred svojim imenovanjem za finančnega ministra de Moises, ki je igral veliko vlogo v vprašanju priznanja sovjetske Rusije od strani Francije.

"Kot izgleda, ne vidi niti Amerika niti Japonska, proti čemu greste," je rekel de Moises, "toda z našimi velikimi kolonijami v Indo-Kini in pacifiški obali vidimo to strašno nevarnost. Kdo bo obvladal Pacifik-Združene države ali Japonska?"

"Boljševiki so dvignili novo državo in so izzvali narodne in plemenske boje. Moskva dela na tem, da zlomi vse kolonialne sisteme in iz vsake kolonije bo nastala sovjetska država, ki bo odvisna od Moskve. Vse to je boljševiška propaganda po francoskih kolonijah zelo močna. Toda ne samo po kolonijah, temveč tudi po drugih deželah in državah vodijo boljševiki močno in energično propagando in agitacijo, katerih cilj so sovjetske države na Kitajskem, v Indiji, Turčiji, Arabiji, Egiptu in Balkanu.

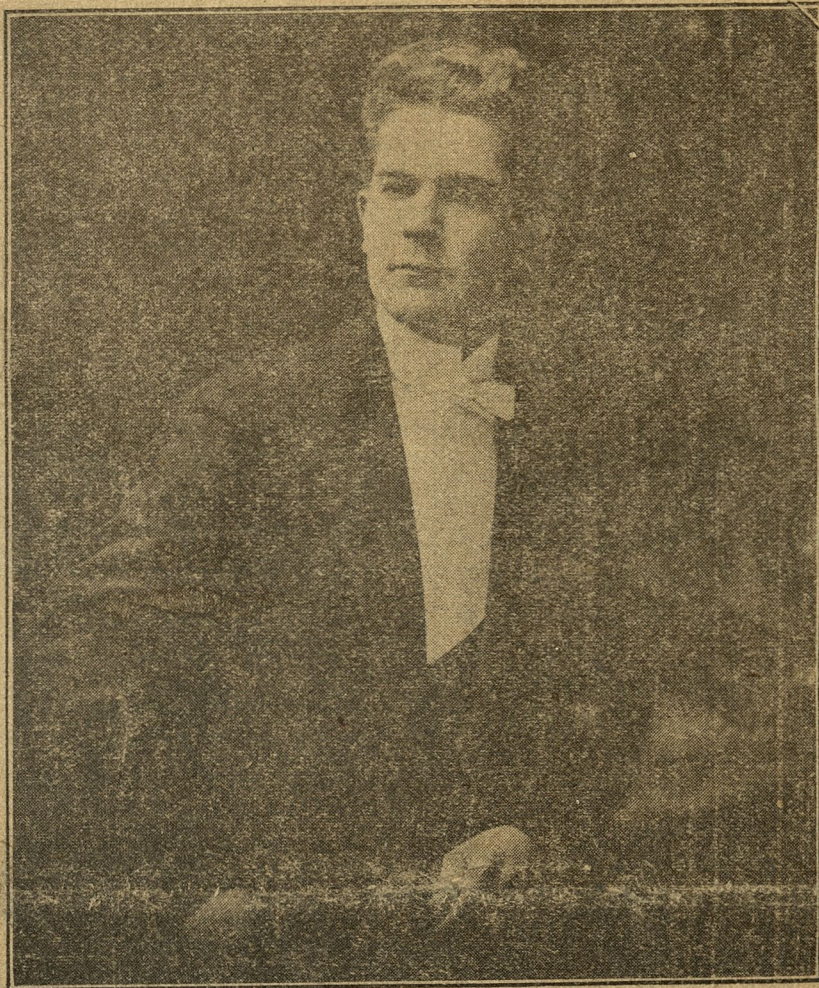
"V istem času pa se vodi borba za hegemonijo na Pacifiku in za sovjetski imperij v Aziji. Ako se nam posreči zaježiti boljševiško propagando in ako ne pride do sporazuma na Pacifiku, bo izbruhnila vojna, v katero bo potegnjenih vseh pet delov sveta in bitke se bodo vršile na vseh sedmih morjih.

"Cilj washingtonske konference je bila omejitev oboroževanja na morju. Prihodnja konferenca mora vzeti v pretres vprašanje kontrole na Pacifiku ter dognati vzroke današnjim sporom in nesporazumljenju."

ZA TROCKIM RADEK

Moskva, Rusija. — Komunistična internacionala je 6. aprila za Trockim strmoglavila drugega odličnega svojega člana, Karla Radeka, ki je bil od ustanovitve internacionale njen najdelavnejši član, njen voditelj in najodličnejša osebnost ruske komunistične stranke. Prepovedano mu je bilo delovanje v internacionali, prepovedano vmešavati se v delovanje nemške komunistične stranke, bil je strogo zavržen zaradi kršitve strankine discipline in dobil svarilo, da bo izključen iz stranke, ako se bo še dalje mešal v delo nemških

IVAN ZORMAN

Mr. Ivan Zorman je najboljši in najplodovitejši slovenski pesnik v Ameriki. Po svojih dosedanjih umotvorih je pokazal, da se more vredno postaviti ob stran svojih tovaršev, v stari domovini. Več o njem in njegovem pesniškem delovanju je povedano na 4. strani pod naslovom "Lirični spevi."

komunistov.

Ista usoda je zadela tudi skupino nemških komunistov, med njimi Talheimerja in Brandlerja, ki sta bila prej voditelja nemških komunistov. Na nju se zvrta krivda, da lansko leto ni prišla v Nemčiji do komunistične vstaje.

To odločitev je izrekla osrednja preiskovalna komisija ruske komunistične stranke in jo je potrdil plenarni izvrševalni odbor internacionale, ki zdaj zboruje v Moskvi. Do te odločitve je prišlo na predlog nemških komunistov, ki so prosili ruski politični biro, da naj varuje prepir in razdor v stranki, kamor vodi Radekovo in Brandlerjevo delovanje.

O izjalovljenju nemške boljševiške vstaje se je zelo burno razpravljalo na kongresu internacionale, ki je strmoglavil Trockega. Radek je v mnogih ozirih zagovarjal Trockega pred stranko, zato ni presenetljivo, da bo sedaj moral s Trockim deliti usodo.

Radeka smatrajo za najboljšega ruskega žurnalista in je za Trockim najbrilantnejši govornik. Je tudi priznana avtoriteta v mednarodnih zadevah in zunanjih razmerah. Radek izha-

ja iz poljske židovske rodovine. Šolal se je v Nemčiji in zna temeljito več jezikov, med njimi tudi angleško.

JAPONSKA MORNARICA

Tokio, Japonska. — Mornariško ministerstvo je objavilo načrt za zgradbo 22 bojnih ladij s skupno 124.900 tonami. Med temi je 8 križark prvega reda, tri drugega reda, 10 rušilcev in ena ladja za aeroplane.

Vojno ministerstvo je poslalo 7 izvedencev v Francijo, pet v Ameriko, tri v Anglijo in tri v Nemčijo, kjer bodo ostali tri leta.

SKRVAVELA DO SMRTI

Hammond, Ind. — Suzana Sako, stara 19 let iz Indian Harbor je umrla v bolnišnici, potem ko so dentisti in zdravniki zastoj poskušali vstaviti ji kri. Pred trdni tedni si je Suzana pri umivanju zob ranila čeljust in od tedaj naprej je iz rane vedno tekla kri.

Vsem naročnikom, čitateljem in prijateljem "Našega Doma" želimo prav vesele velikonočne praznike.

Uredništvo in upravnništvo "Našega Doma".

RUSKA NESREČA

Essen, Nemčija. — V Kruppovih napravah v Karnapu se je 4. aprila dogodila velika nesreča. Veliko dvigalo, v katerem se je spuščalo 70 rudarjev v jamo, je padlo na dno in takoj se je zrušil tudi stroj za navijanje vrvi.

Reševalna dela so se takoj pričela in opoldne so prinesli 63 nesrečencev na površje. Dva med njimi sta bila mrtva, trije težko in 43 lahko ranjenih. Petnajst rudarjev je bilo nepoškodovanih ker so se nahajali skupno z lahko ranjenimi v gornjem delu dvigala.

Sedem rudarjev se še pogreša in so najbrže mrtvi. Njih trupla leže pod razbitim dvigalom na dnu rova. Natančno število mrtvih še ni dognano. Neko nepotrjeno poročilo naznanja 18 mrtvih.

STAVKA V NEMČIJI

Berlin, Nemčija. — V glavnih nemških tovarnah za lokomotive je na stavki 8 tisoč kovinskih delavcev.

KERENSKI LOČEN

Leningrad, Rusija. — Kakor se je sedaj izvedelo, je žena bivšega ruskega ministerskega predsednika Aleksandra Kereškega že pred dolgim časom dobila od svetega sinoda ločitev zakona od svojega moža. Ona živi v Leningradu, njen mož pa v Pragi, kjer izdaja nek protiboljševiški časopis.

MUSSOLINIJEV MINISTER JE ODPSTOPIL

Rim, Italija. — Uradno se poroča, da je odstopil italjanski vojni minister general di Giorgio. Mussolini je njegovo ostavko sprejel in sam prevzel mesto vojnega ministra.

RAZSTRELBA NA PARNIKU

Berlin, Nemčija. — Vsled razstrelbe na parniku Saturn je bilo ubitih 7 oseb, trije so bili poškodovani, dva pa pogrešajo. Razstrelba je bila tako silna, da je trske razbitih desk neslo daleč po mestu.

SREČNI DEKLICI

Philadelphia, Pa. — Dve deklici stari 6 in 7 let, sta na cesti pobrali bleščečo iglo, katero sta izročili policiji. Izvedenec je dognal, da je v iglo vdelan dragocen dijamant in da je igla vredna 5 tisoč dolarjev.

IZ NAŠIH NASELBIN

New York, N. Y. Jugoslovanski radnički i prosvjetni klub priredi v nedeljo 19. aprila koncert s plesom v D. A. Sokol Hall, 525 E. 72 Street. Ob tej priliki se bo tudi predstavljala igra Prolječe bez sunca. Začne se o pol treh popoldne, ples pa ob sedmih zvečer.

New York, N. Y. Igra "Roka božja", katera je vprizorila Marijina družba na Cvetno nedeljo, je nepričakovano dobro izpadla. Igra je po svoji vsebi ni zelo zanimiva in so njene posamezne vloge zelo hvaležne. Vendar pa zahteva za popoln uspeh zelo dobre in spretnne igralke, kakršne so se v polni meri pokazala naša slovenska dekleta. Predolgo bi bilo, ako bi omenjal vse igralke, toda vso pohvalo zasluži Miša Nežika Pavlič, ki je kot rojena za igralko. Prav dobro so se postavile tudi vse ostale gospodične.

Belo nedeljo, 19. aprila bo društvo slovenskih tamburašic **Slovenka** po večletnem odmoru zopet nastopilo. Priredilo bo namreč svojo veselico s plesom v dvorani na 62 St. Marks Place. Pričetek je od petih popoldne. Društvo je bilo vsled odhoda nekaterih članic primorano prenehati, toda se jih je zopet zbralo lepo število in gotovo bodo zopet igrale tako dobro kot so pred leti, ako ne še boljše. Na svidenje tedaj na Belo nedeljo!

Brooklyn, N. Y. Slov. pevsko in dram. društvo "Danica" priredi v nedeljo, 26. aprila v dvorani na Montrose Avenue igro "Na dan sodbe". Pričetek je ob petih popoldne.

Milwaukee, Wis.

In vendar je narava nam zopet podelila to ljubo spomlad, po kateri smo toliko časa z nestrpnostjo hrepeneli dolge zimske večere. S svojim prihodom bo prebudila hribe in doline iz dolgega zimskega spanja v novo življenjsko ter pretvorila v lepšo obliko, katera se veseli vsako živo bitje.

Posebno pa veseli nas delavce in delavke, ki se v potu svojega obraza mučimo za naš vsakdanji kruh po nevarnih, zatohlih postorih od dne do dne. Tudi nas veseli, ko opazujemo ta čudodelen zakon narave in srečne se čutimo, ko zaslišimo glas „Pomlad je tukaj!“

Vsled tega je S. S. M. P. D. „Vijolica“ sklenilo prirediti Belo nedeljo, to je 19. aprila v Harmonie dvorani veliko spomladansko veselico z obširnimi programom s plesom, petjem in igro. Veselica se začne ob drugi uri popoldne, večerni program pa točno ob osmi uri zvečer. Nastopili bodo naši vrli pevci in pevke Slov. pev. kluba "Danica" ter Jugosl. Del. Zbora "Bodočnost".

Po končanem petju se začne vesela šala igra v enem dejanju

"Zaklad," katere vloge so razdeljene med same društvene članice.

Upati je torej, da jih bodo dobro in vestno izvršili, akoravno bodo omenjenega dne prvič na gledališkem odru kakor diletantje, ker med njimi vlada požrtvovolnost in veselje do dramatike, kakor tudi do petja.

Vsled tega vidim in še mi zdi potrebno, da bi ustanovili dramatični ali pa pevski klub ter ga priklopili k društvu "Vijolica."

Ampak tukaj naštetimo na velike ovire in težkoče, ker v celi naši nasebini nimamo primerne prostora za številne vaje, ki so potrebne v tak namen in za povzdigo slovenske nasebine, ki se nahaja na severozapadni strani mesta Milwaukee. Vsled tega mislim, da bi bilo zelo koristno za celo našo nasebino, a ko bi se vsi skupaj združili ter složno delovali med seboj in si preskerbeli primeren mali prostor, da bi odgovarjal naši potrebi.

Trdno sem prepričan, da je kaj takega nam lahko storiti in da bi imeli velik uspeh ter bi bilo nam v korist, nasebini in okolici. Ni moj namen, da bi cenjene čitatelje N. D. dolgočasil s svojim dopisom in tožil o naših razmerah, v katerih se nahajamo, zato se vrnem nazaj k veselici rekoč: Še vselej ob sličnih prireditvah so dala naša sosedna društva iz Milwaukee, North Milwaukee in West Allisa svojo gmotno pomoč, tako upam tudi to pot, da bodo mam izkazala svoje simpatije do nas, kakor tudi posamezni rojaki in rojakinje ter mislim, da se bo omenjenega dne po dolgem času zopet Harmonie dvorana napolnila do zadnjega kotička.

Zatorej vam radostno ključem in vabim: Pridite vsi, ki lju bite ples, petje, igro, okusno kapljico in končno veselo zabavo, da se znami vred zabavate par veselih uric in da skupno proslavimo veselo pomlad.

Alois Ambrožič, predsednik.

Joliet, Ill.

Uvrstite teh par vrstic v Vaš priljubljeni list "Naš Dom". Poročam vam, da je glede dela v naši nasebini zelo slabo. Vreme pa je zelo lepo, suho in toplo. Društvo Triglav se pripravlja, da priredi igro "Sad greha" na Belo nedeljo, dne 19. aprila v slovenski dvorani. - Rojak John Kren si je kupil novo hišo na Center St. od poznanega slovenskega stavbenika Franka Grum. - Tu sta po kratki bolezni umrla John Barbič in Frank Mustar; prvi za pljučnico, drugi pa za operacijo. Barbič je bil doma iz Metlike na Dolenjskem, kjer zapušča ženo in enega sina. Bil je član dr. sv. Antona in dr. sv. Družine. L.A.

V Braddock, Pa. je 19. februa-

rja umrl naš neumorni zastopnik Frank Arhar. Nameščen je bil pri železniških tračnicah. Ob treh zjutraj 19. februarja je potožil svojim tovarišem, da mu je slabo. Navzoč je bil tudi njegov prijatelj Frank Sefran, ki je takoj hitel po zdravniško pomoč. Po zdravnikovi odredbi so ga prenesli v bolnico. Ob šestih zjutraj se je stanje poslabšalo tako, da je kmalu umrl. Mrliški ogled je dognal, da je Arhar umrl za zaprtjem v želodcu. Pokojnik je bil rojen na Primorskem, pa se je še v mladosti naselil na Borovnici. V Ameriki je bil 20 let. Star je bil 45 let. Bil je član SNPJ. Za njim žalujejo soproga, tri hčere in dva sinova.

V Kansas City, Kans. je 12. marca umrl Peter Sterk, star 54 let. Doma je bil iz Jelenje vasi pri Črnomlju. Zapušča ženo, štiri sinove in tri hčere.

V Ottawa, Ill. je 13. marca v najlepši dobi 24 let umrla Elizabeta Bičani. Zapušča soproga, štiri hčerke, enega sina in dve sestri.

V Sheboygan, Wis. je 12. marca preminul Martin Zore. Podlegel je operaciji za kilo. Zapušča soprogo, enega sina in dve hčeri.

V Bessemer, Pa. je umrl Martin Mazi, star 34 let in doma iz Iške Male vasi pri Ljubljani. Zapušča ženo in troje otrok.

V East Helena, Mont. je umrl 13. marca rojak Frank Knap, star 32 let. Doma je bil iz Goričice, fara Preserje. Zapušča soprogo, štiri sinove in dve hčeri.

V Pittsburghu, Pa. je 18. marca rojak John Bašelj zdrav šel na delo, toda ni se več vrnil, temveč so ga še isti dan mrtvega pripeljali domov. Zaposljen je bil pri American Steel - Foundry Co. Ko so dvigali velik kos jekla se je utrgala vrv in je jeklo padlo ravno na Bašelja. Bil je na mestu mrtev. Star je bil 39 let. Doma je bil iz Jame, fara Šmihel pri Novem mestu. Za njim žaluje soproga in troje otrok.

V Collinwoodu, O. so razposajeni pobalini razbili šipe pri trgovinah Wahčiča in Jazbeca.

V Cleveland, O. je 2. aprila umrl Maks Zajc, star 44 let. Doma je bil iz Št. Ruperta na Dolenjskem.

GORA SE SELI

Meeker, Colo. — Vrh 2000 visoke gore se je 23. t. m. počasi pomikal preko doline Rio Blanca med Rifle in Meeker, Colo. Zapadni del gore se polagoma premika s svoje prvotne lege proti zapadu. V enem dnevu se je gora premaknila za 25 jardov v dolžini četrtil milje. To je sedaj že druga selitev te gore. Prvikrat se je premikanje opazilo leta 1909.

NEW YORK

THURSDAY, APRIL 9, 1925.

REPORT OF THE CONDITION OF ZAKRAJSEK & CESARK

Private Bankers, at the close of business on the 25th day of March 1925.

RESOURCES

Stock and Bond investments, viz:
Public securities ..... \$ 8,316.04
Loans and discounts secured by other collateral 900.00
Due from approved reserve depositaries \$6,397.62
Due from foreign banks and bankers 3,998.61, \$10,396.23
Specie 95.75
Other currency authorized by the laws of the United States 4,100.00
Foreign currency 1,154.25
Other assets, viz:
Furniture and Fixture 665.15
Total \$25,627.42

LIABILITIES

Permanent capital \$20,000.00
Surplus ..... \$ 5,627.42
Total \$25,627.42

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo in Italijo

Naše cene za pošiljanje dinarjev in lir so bile včeraj, skupno poštino, sledeče:

500 Din	\$ 8.80
1000 Din	17.25
2500 Din	43.00
5000 Din	85.50
10000 Din	170.00
100 Lir	\$ 4.90
200 Lir	9.45
500 Lir	22.75
1000 Lir	44.25

Pri pošiljattvah nad 10,000 Din. ali nad 2000 lir poseben popust.

Ker se cena denarju čestokrat menja, dostokrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Dolarje pošiljamo mi tudi v Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo in druge Evropske države in sicer po pošti kakor tudi brzojavno.

Vse pošiljatve naslovite na

SLOVENSKO BANKO ZAKRAJSEK & CEŠARK

70-9th Ave. N. Y.

med 15. in 16. ulico

WAXGISER'S

Reliable Paint Store

WALLPAPER & PAINTS

2342 Myrtle Ave. Bklyn. N.Y. - 3616 Evergreen

Dr. M. J. Pleše

zobozdravnik

— ordinira —

242 East 72nd Street
New York City
ob pondeljkih in petkih
Tel. Rhineland 2065

2399 Silver Street
Ridgewood
Brooklyn, N. Y.
Tel. Parkway 1445

Ob nedeljah ordinira po dogovoru.

**AMERIŠKA ZGODOVINA
V APRILU**

4. aprila 1609. Teга dne je Henry Hudson, angleški brodar v holandski službi, odplul iz Amsterdama na Holandskem v majhni jadrnici "Polumesec" z moštvom 20 mornarjev, da najde morski prelaz do "zapadnega oceana" (Pacifika). Teга prelaza seveda ni našel, ali meseca septembra je vstopil v zaliv, kjer se je kasneje razvilo mesto New York, in odkril reko, ki je po njem imenovana.

6. aprila 1909. — **Odkritje severnega tečaja.** L. 1898 je Robert Edwin Peary izvedel svojo prvo ekspedicijo v dosego severnega tečaja. Njegova ladija "Windward" je prispela do severnega dela Princess Marie zaliva, kjer jo je led ustavil. Dve leti kasneje je dosegel Cape Washington, ali ni mogel nadaljevati. V marcu 1902 je znova začel potovanje čez zmrznjeno Polarno Morje, in prišel je do 94 stopinj 19 minut severne širine, ali radi neprebrodljivih odprtij v ledu se je moral zopet povrniti. Dne 6. julija 1908 je odplul z ladjo "Roosevelt" na polarno ekspedicijo, ki je bila končno uspešna. Dne 6. septembra 1909 je ves svet pretresla vest, da je Peary dne 6. aprila 1909 dosegel severni tečaj. V priznanje je dobil uradno zahvalo kongresa in bil imenovan za kontraadmirala.

9. aprila 1865. — Podaja pri Appomatox in konec Civilne vojne. Bilo je proti koncu marca 1865 in general Grant, glavni poveljnik unijske (severne) vojske, se je pripravljaval za končni napad na konfederirano (južno) vojsko generala Lee, ki je bila vtaborjena za okopi blizu Richmond, Virginia. Po noči, dne 2. aprila, je Lee z vsjo svojo vojsko približno 40.000 mož zapustil svojo pozicijo in smuknil proti zapadu v nadi, da se združi z drugo konfederirano vojsko in se potem postavi v bran. Prihodnje jutro je unijska vojska začela zasledovanje. Dan in noč je nadaljevala tekma med obema vojskama in dne 8. aprila je došel do vasi Appomatox v Virginiji. Njegova vojska ni mogla iti dalje. Druga unijska iz juga ji je bila presekala pot. Vendarle se je Lee postavil v bran in začel graditi trench. Ali glavni Leeovi častniki, ki so uvideli brezupnost vsakega boja, so mu nasvetovali, naj se sestane z generalom Grant, ki je dne 7. aprila pozval generala Lee, naj se poda. V jutru dne 9. aprila, ko je bitka že začela, je Lee odposlal slo z belo zastavo k sovražniku. Ob pol eni v nedeljo popoldne sta se Lee in Grant sestala v neki hiši v vasi

in pogoji podaje so bili sestavljeni in podpisani. General Grant je bil velikodušen. Konfederirani vojaki so smeli oditi svobodno domov proti častni besedi, da se ne bodo več vdeležili vojne proti Uniji. S tem je dejanski končala Civilna vojna razun malih spopadov tuptatam na jugu.

12. aprila 1861. — Bombardiranje trdnjave Sumter in začetek Civilne vojne. V januarju 1861 je sedmorica južnih držav, med temi South Carolina, proglašila izstop iz Unije in ustanovila Konfederirane Države Amerike. South Carolina, smatrajoč se za neodvisno republiko, je pozvala, naj Združene Države izročijo vse trdnjave in arzenale znotraj mej South Caroline. Pri tem se je zlasti mislilo na Fort Sumter, ki je bila ena izmed najvažnejših trdnjav, ali brez garnizije. Predsednik Buchanan, ki je simpatiziral z Jugom, bi bil rad vzdovoljil tej zahtevi, ali bal se je javnega mnenja na Severu. Dočim je predsednik obotavljaval, je major Robert Anderson tihoma zasedal trdnjavo. Storil je to brez povelja od zgoraj, ali računal je na to, da ga bo sevrno javno mnenje podpiralo. Ni se zmotil. Vsa dežela je bila razburjena. Obotavljajočemu predsedniku Buchanan je sledil Abraham Lincoln. Ta je takoj sklenil ojačiti garnizijo forta in dne 9. aprila je ladja "Baltic" odplula iz New Yorka v Charleston z zalogami in s pomožnimi četami. Vesti o tem so bile brzojavljene v Montgomery, glavni stan Konfederacije. Jefferson Davis, predsednik odpadlih južnih držav, je takoj pozval majorja Andersona, naj se poda nemudoma. Anderson, ki je bil že tri mesece v težavnem položaju je izjavil, da je pripravljen izprazniti trdnjavo do poldne 15. aprila, ako ne bo med tem napaden in ako do tedaj ne dobi ojačenja od svoje vlade. Ta odgovor ni bil dovoljen konfederirancem, kajti pomožne čete so morale dospeti ravno 15. aprila. Ob 4. popoldne dne 12. aprila so konfederiranci sprožili prvi strel proti Fortu Sumter in od tega trenutka je začela Civilna vojska. Bombardiranje je trajalo neprenehoma 40 ur, dokler ni bila trdnjava tako razsreljena, da se je Anderson podal. Zunaj luke je stala ladja s pomožnimi četami in ni mogla vstopiti. V začudenje obeh strank se je našlo, da v tem spopadu ni bil na obeh straneh nihče ni ubit niti ranjen.

14. aprila 1865 - Umor Lincolna. - Zvečer tega dne - bil je Veliiki petek so predsednik Lin-

coln, njegova žena in nekateri prijatelji sedeli v predsednikovi loži gledališča Ford's Theatra v Washingtonu. Že dve uri so sledili igranju na odru. Tekom tretjega čina je neki dobroznani igralec in fanatični pristaš juga, imenom John Wilkes Booth tihoma odprl vrata do lože, priplazil se za hrbtom predsednika, ki je bil ves zatopljen v igro, prav od blizu pomeril cev samokresa proti zatilniku Lincolnu in sprožil, istocasno zavpivši: "Sic semper tyranis" (Naj se tako vedno zgodi tiranom). Predsednikova glava se je zgrudila naprej; strel ga ni ubil takoj. Umril je ob 7. uri prihodnjega jutra, ne da bi zopet prišel do zavesti. Major Rathboone ki je bil Lincolnov gost v isti loži je planil na morileca in metal se je žnjm. Booth pa ga je odsunil in skočil z lože na oder, 14 čevljev globoko. Zlomil si je pri tem nogo, ko je telebnil na pod, ali vstal je in vihteč bodalo odšepal za kulise mimo zbeganih igralcev; zbežal je na posrnsko ulico za gledališčem, kjer je nanj čakal zasedlani konj, in odjahal v temno noč. Dvanajst dni kasneje ga je četa kavalerije zasačila v nekem skladišču tobaka 60 milj južno od Washingtona. Začetkoma se je izzivajoče postavil v bran in streljal proti vojakom. Poveljnik čete je ukazal, naj se ne strelja proti njemu, češ da je treba uloviti ga živega. Eden izmed vojakov pa ni ubogal pove-

lje in sprožil je puško skozi sprnjo skladišča, pri čemur je Booth smrtno ranil. Umril je dve uri kasneje.

18. aprila 1906 - Potres v Californiji. Teга dne je silen potres v Californiji vničil trgovsko središče mesta San Francisco. Prvi sunek je bil zabeležen ob 5. 15 zjutraj. Takoj je izbruhnil ogenj med razvalinami. Skupno število mrtvih se je cenilo na 4000 in gmotna škoda na 300 milijonov dolarjev. Poslopja na površini 10.000 akrov so bila skoraj popolnoma vničena. Po številu žrtev in gmotni škodi je bil ta potres največja prirodna nezgoda v Združenih Državah. F.L.I.S.

*****
NA PRODAJ
Zidana hiša na vogalu za dve družini s trgovino in garažo.
V Ridgewood, L.I.

Cena	\$21.000
Gotovine	5.000
Prvi mortgage	5.500
Drugi mortgage	2.500
Taksa	347
Vodna taksa	47
Izdatki:	
Obresti	\$ 900
Taksa	347
Vodna taksa	47
Zavarovalnina	20
Skupaj \$1314	
Dohodki:	
Rent	\$2464
Izdatki	1314
Dobiček \$1150	

JOSEPH CESARK
42 Halleck Ave. Ridgewood, L.I.

*****

JOSEPH CESARK
REAL ESTATE

Kdor si želi postaviti hišo, kakoršno hoče imeti, naj se obrne na mene in mu preskrbim zidavo. Taka hiša ga bo veljala manj kot pa bi kupil že gotovo hišo

42 Halleck Ave. Ridgewood, L. I.
Telephon: Evergreen 6566

VAŽNO NAZNANILO

Cenjenim rojakom vljudno naznanjam, da sem z dnem 1. decembra **PRESELIL** svojo notarsko pisarno na 4905 Butler St., kjer se bom v bodoče poleg notarskega posla bavil tudi s prodajanjem hiš in s splošno zavarovalnino (Real Estate and Insurance). Kdor želi priti osebno k meni, naj vzame pri Pennsylvania postaji na 11. cesti poulično karo števil. 95 in naj izstopi na 49. cesti. Kakor do sedaj, tako bom tudi v bodoče sprejemal v izvršbo raznovrstne notarske posle za Ameriko ali stari kraj. Pojasnila zastoj.

ANTON ZBAŠNIK
JAVNI NOTAR,
4905 Butler' St. Pittsburgh, Pa.

ANTHONY BIRK
Sobni slikar in pleskar
359 Grove Street Brooklyn, (Ridgewood), N. Y.

SE PRIPOROČA ROJAKOM ZA OBILNA NAROČILA
CENE ZMERNE — DELO ZANESLJIVO

Telephone: Jefferson 6253

Telef.: Orchard 2208

Philip Stauber
TOBACCONIST & IMPORTER

tobaka, pip iz morske pene in jantarjevih ustnikov
— — — Pošilja tudi po pošti — — —
128 St. Marks Place, blizu Ave A New York, N. Y

NAŠ DOM

(Our Home)

Slovenian Weekly issued every Thursday

Owned and published by: NAŠ DOM PUBLISHING CO. Inc.

Dr. M. J. Pleše, Pres.; Ignacij Hudé, Manager

Office: 261 East 10th Street, New York, N. Y.

Slovenski tednik za gospodarstvo, izobrazbo in zabavo. Izhaja vsak četrtek. Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo. Naročnina, ki jo je poslati vnaprej, znaša \$2.00 za vse leto, \$1.00 za pol leta.

Za Evropo za vse leto \$2.50

Dopise, članke, naročnino in sploh vse, kar ima stik z uredništvom ali upravništvom, naj se pošlje na naslov:

NAŠ DOM, 261 East 10th Street, New York, N. Y.

VSTAJENJE

Dogotki v sednu od Cvetne nedelje do Velike noči pred malo manj kot dva tisoč leti so bili tako pomembni, da so imehi v zgodovini človeštva za posledico velik preobrat.

Nazarenc je imel Cvetno nedeljo svečan vhod v Jeruzalem v spremstvu svojih učencev in velike množice. Pred njim so polagali palmovce veje in iz tisočerihi grl so orili klici: Hossana Sinu Davidovemu!

Prerejen mu je bil sprejem kot kralju.

Toda mišljenje ljudstva se je tako naglo premenilo, da je Krist naslednji četrtek v bridkosti svoje duše, ki je bila žalostna do smrti, klečal na Oljski gori in molil. Krvavi pot ga je obliil, ker je slutil, da ga čaka dolga križeva pot na Kalvarijo.

Njegov lastni učenec ga je izdal za sramotno ceno tridesetih srebrnikov.

In Veliki petek, pet dni po njegovem slavnostnem vходу v Jeruzalem, je ravno isto ljudstvo, ki mu je prej klicalo "Hossana!", tulilo "Križaj ga!"

In izročén je bil rabljem, ovenčan s trnjevo krono, bičan in slednjič razpet na sramotni križ sredi dveh razbojnikov.

Kako veličastna slika brezmejnega trpljenja!

* * *

Ali se ne ponavljajo v vsakdanjem človeškem življenju Kristovi dnevi od Cvetne nedelje do Velikega petka.

Marsikdo izmed naš je živel v vsej svoji sreči in zadovoljnosti, v vsem sijaju. Pa bodisi po lastni ali po krivdi drugih nas je zadel nezgoda, da smo bili strti, kot Kristus na Kalvariji. Gorje onemu, ki je obupal!

Ali nas ne uči zgodovina, da so to pot napravili tudi celi narodi?

Bili so mogočni narodi, pa propadli so. Nekateri za vedno, ker so izgubili vero v svojo moč, drugi samo za nekaj časa, ker so obdržali vero v svojo silo. Dvignili so se zopet, toda od svojega prejšnjega padca so si vzeli nauk in so zopet napredovali in dosegli moč in veljavo.

Kdor ni obupal, je vstal, kot je vstal Kristus, ki je premagal smrt.

Velika noč, vstajenja dan bodi nam vedno pred očmi, da človek premaga lahko vse, samo da ne izgubi vere v samega sebe.

Če padeš enkrat, ne obupaj; če padeš trikrat kot je Kristus, ne obupaj! Še vedno je vstajenje!

In če veruješ v to vstajenje, boš živel!

LIRIČNI SPEVI

Pred nekaj tedni je izšel v Clevelandu, O., nov zvezek Ivan Zormanovih poezij pod naslovom "Lirični spevi." Knjiga je vezana v svetlo sivo platno in obseza blizu sto strani. Cena ji je \$1.00 s poštnino vred pa \$1.10. Naroča in dobi se pri pesniku Ivan Zormanu, 6820 Edna Avenue, Cleveland, Ohio.

* * *

Če izvzamemo naše koledarje ter strankarsko - agitatorične in reklame ter druge neliterarne publikacije, je originalna knjiga med nami, amer. Slovenci, jako redek pojav; naravnost senzacija pa je izid originalnih slovenskih poezij. Sicer je res, da je med nami marsikateri, ki se "poti in trudi" ter "orje ledino naše poezije", toda vsakdo, ki pesni - kuje, še ni pesnik. Med našimi pesni - kovači je namreč večina takih, ki opravljajo pesnikovaški posel le v gotove praktične svrhe in zato se ti ne morejo prištevati v vrsto pravih pesnikov, kajti pravi pesnik kuje svoje stihe zato, ker ga k temu silj notranji nagon. Pri pravem pesniku ni vprašanja, če se pesnikovanje izplača ali ne, če je pesem potrebna ali ne, ali, če

je pesem komu po volji ali ne. Pravi pesnik je podoben škrjančku, ki v svitu jutranje zore poleti v zračne vižave in žvrgoli svoj pozdrav prihajajoči luči novega dne.

Takih pesnikov pa imamo mi med seboj jako malo in bi jih brez dvoma lahko sešteli na prstih ene same roke in bi pri tem najbrže niti vseh prstev ne porabili. In med tem pičlim številom je Ivan Zorman edini, ki je zadostno plodovit in ob enem dovolj pogumen, da je izdal svoje pesmi v posebnih knjigah in se tako izpostavil javni kritiki, ki naj, ali pripozna njegov pesniški talent, ga opozori na nedostatke ter mu pokaže smer za nadaljne delo, ali pa s stvarnimi argumenti dokaže njegovo nesposobnost in ga postavi v vrsto pesnikov potrebarjev.

Kritika je tako tu v Ameriki kakor tudi v stari domovini pripoznala Zormanov talent že ob izidu prejšnjih njegovih zvezkov ter ga s tem uvrstila med slovenske književnike in ga še posebej pozdravila kot kulturnega glasnika slovenskih izseljencev v Ameriki.

In ako je dosegel Zorman tako odlično pripoznanje že s svojimi prejšnjimi deli, potem ne more biti nobenega dvoma, da si je s svojimi "Liričnimi spevi" svoje ugledno mesto še utrdil in razširil, kajti njegova najnovejša zbirka znači znatno spopolnitev od prejšnjih. Zrelejši misli, gladkejše izražanje in lepši jezik so vrline, ki značijo razvoj njegove pesniške umetnosti.

V "liričnih spevih" dobite pesnice, ki so pravi biseri in ki se morejo uvrstiti med jako dobre in najboljše produkte te vrste v slov. literaturi. Med temi naj zlasti omenimo: — Na cvetlični razstavi. — V božični noči. — Na svatbi. — itd.

V splošnem lahko rečemo, da so "Lirični spevi" kakor cvetoča majska poljana, posuta z nebrojnimi pestrimi cvetovi, eden lepši od drugega, eden mičnejši od drugega. Med njimi najde te skrome marjetice, sanjave zvončke, samozavestne šmarnice, ponižne vijolice in tudi bahavih tulipanov ne manjka. Največ pa najdete med temi cvetovi dehtečega rožmarina in vabljevih nageljnov.

Ko ste prebrali "Lirične speve", se Vam zdi, kakor da ste šli preko te poljane, polno lepote in mika. Na koncu knjige ne boste odložili, pričeli bodete zopet od začetka in poiskali si bodete onih cvetov, onih pesmic, ki so Vaši duši najbližji in boste prebrali zopet in čim večkrat jih bodete prebrali, tem bolj Vam bodo ugajale, tem bolj se Vam bodo priljubile.

(Dalje prihodnjic)

PRODAJA RUSKIH DIJAMANTOV

Pariz, Francija. - Odposlanec ruskih sovjetov Evdokimoff je prišel v Pariz z nalogom, da najde kupca za preostale ruske dijamante, ki so bili shranjeni v skrivni zakladnici pod Kremlo v Moskvi. Sovjetovi uradniki cenijo vrednost teh dijamantov na eno milijardo zlatih rubljev ali 500 milijonov dolarjev.

Ruski begunci v Parizu so mnenja, da je ta cenitev pretirana, kajti leta 1896 je bil carjev zaklad cenjen na 38 miljo-

nov zlatih rubljev.

Ruska sovjetska vlada je plačala za stroške vojne s Poljsko 32 milijonov rubljev z dragimi kamni. Poleg tega pa so bili ruski boljševiški agenti tudi plačani s prodanimi dijamanti.

Pohvala

No zdaj imate novo kuharico. Ali je kaj vredna?

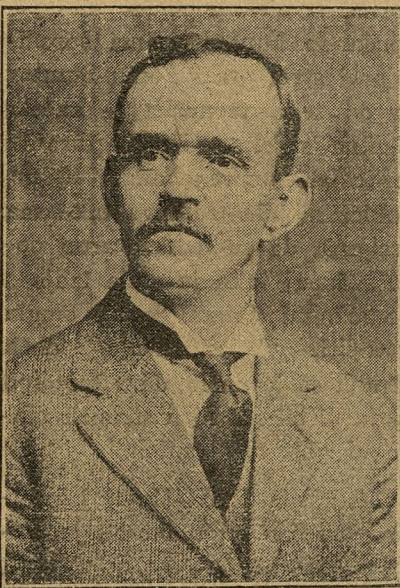
Ne; lena je, krade, ni čista, laže in sploh ne zna kuhati, toda eno dobro lastnost ima.

In ta je?

Ostane.

NAŠ ZASTOPNIK

NAŠ ZASTOPNIK

Za Sheboygan, Wis. in okolico, Mr. Valentin Kalan, je pooblaščen pobirati naročnino za "Naš Dom" in ga cenjenim rojakom toplo priporočamo.

Upravištvo "Našega Doma"

Mr. Joseph Matoh, Milwaukee, Wisconsin, je naš zastopnik in ga zelo priporočamo našim rojakom.

Upravištvo "NAŠ DOM"

STARI GRADOVI IN MESTA PO SLOVENSKEM

Na slovenski zemlji tja do 12. stoletja ne nahajamo mnogo mest in trgov. Le na jugu, na Primorskem, so se nekatera mesta ohranila še iz rimske dobe, a imela so večinoma italjansko meščanstvo in so bila večkrat v nasprotju s slovenskim prebivalstvom na deželi. Najimnitnejše med njimi je bil Trst. Že v 13. stoletju se nahaja med tržiškimi meščani mnogo imen slovenskih priseljencev, ki so došli s Krasa in iz drugih slovenskih vasi ter se v mestu stalno naselili.

Drugod po slovenski zemlji pa so bila tedaj le kmečka sela in vasi, med katerimi so se ponosno dvigali gradovi na strmih gričih in pečinah. Grad je bil značilno znamenje srednjeveške pokrajine, v katero so le še cerkve in samostani spravile nekaj izpremebe. Grad je gospodoval nad vasjo in ljudmi, ki so tamkaj prebivali, bil je glavna opora in zavetišče v bojnih časih; v njem se je merila pravica in določevala usoda podložnikom, bil je vir blagoslova in zla za srednjeveško družbo.

Že stari Slovenci so poznali gradove, to je utrjene prostore na strmih brdih, sredi vođe ali močvirja, kamor so se zatekali o vojnem času in kjer so opravljali svoje poganske žrtve. Utrjevali so jih z močnim lesenim plotom, nasipi in okopi, izza katerih so metali kamenja in kopja na sovražnike. Ko so Slovenci spoznali umetnost stavbarstva, so si namesto lesenih trdnjav dali po tujih zidarjih napraviti zidane gradove. Tako je gradeški patriarh Fortunat leta 821. poslal panonskemu vojvodu Ljudevitu zidarjev in umetnikov, ki so mu stavili grado-

SKUPINA VOJAŠK. POLO.

Slika nam predstavlja skupino vojaških polo-igralcev, ki bodo zastopali Združene države na

mednarodni polo — tekmi v juniju v Angliji. Pred odhodom jih je nadzoroval generalni major John L. Hines v Ft. Myer, Va.

ve, da je v njih našel zavetje ob času frankovskih napadov.

Tudi gradovi nemških plemičev se izprva niso dosti razlikovali od preprostih slovenskih trdnjav. Primeren prostor na strmih gričih je bil obdan z plotom in nasipom, včasih tudi z okopi, na sredi se je dvigal mogočen trden stolp, v začetku lesen, pozneje zidan, ki je služil za opazovanje ("straža"), pa tudi za stanovanje grajski gospodi. Razdeljen je bil v več nadstropij, da so lahko vanj spravili tudi obrambeno moštvo in zalogo živeža. Na grajskem dvorišču je bilo še nekaj koč za hlapce in dekle, dalje hlevi in peči in včasih tudi kapela. Mnogo gradov izprva ni imelo nobenih drugih prostorov kakor trden stolp okrogle ali mnogokotne oblike. Zidali so te stolpe iz lomljenega kamna po dva metra na debelo; notranji premer je imel do deset metrov. Močni hlodi, ki so nosili strop, so jih delili v več nadstropij. V

spodnjih delih so bile navadno napravljene ozke strelne line, v zgornjih, ki so služile za stanovanja, pa večja okna. V 12. stoletju so se ti preprosti gradovi razvili v mogočne, razšene stavbe. Ta grajski stolp (turn) je še vedno ostal najznamenitši del poslopja. Zato so mnogi gradovi dobili od njega svoje ime, n. pr. Turn pri Premu, Iški turn, Turn pri Radečah, Turn pri Črnomlju, Čradcarjev turn pod Gorjanci.

(Dalje prihodnjič.)

DOBIČEK OD KAZNJENCA

Ker je bil Isidore Siegel zaprt v Tombs 30 dni, je mesto New York napravilo dobička \$4500.00. Tekom svojega zapora je slikal kptoljško kapelico v jetnišnici in po izjavi jetniškega wardena bi se moral, za to delo kakemu zunanjemu slikarju plačati najmanj \$4500 dolarjev.

Edini delavec, ki nikdar ne gre na stavko je mati.

V JUGO SLAVIJO

TUKAJ SO DOBRE NOVICE

Novo ZNIŽANE cene za tja in nazaj v tretjem razredu do Zagreba od \$198. do \$210.

V Beograd in nazaj — \$198.50 do 210.50

Veliki parniki za vas, —

vključno Majestic "največji parnik na svetu", Olympic, Homeric Belgenland, Lapland, Pittsburgh Zeeland, Minnakahda itd.

Vi lahko obiščete domovino ter se vrnete v Združene države z ameriškim vladnim dovoljenjem. Vprašajte pooblašcene agente ali

**WHITE STAR LINE
RED STAR LINE**

1 Broadway New York

ROJAKI, ROJAKINJE!

Rojaki v New Yorku ali okolici, mi pišite in prišel bom na majhne, povečane in medaljone.

Priporočam se Vam v izdelavo vsakovrstnih slik in sicer vaš dom po delo zopet prinesel izvršeno. Plačate po sprejemu.

Rojake po celi Ameriki pa prosim, da mi pišejo po pojasnila, ali pa če želite velike slike, da mi pošljete male, katere predelam in Vam jih po pošti pošljem. Odgovornost prevzamem vso nase in plačate po sprejemu dela. Ako pa ne boste zadovoljni, jo vzamem nazaj brez vseh vaših stroškov. Sestavljam tudi iz več slik v eno.

Vsak je zadovoljen z mojim delom in upam, da boste tudi Vi. Pišite na mene in boste zadovoljni ter jih dobite mnogo cenejše kot drugod.

Delo točno in zanesljivo.

ALBIN ZALETEL

ARTIST

Bible House, Room 54 New York, N.Y.

SPIESS Photo Studio

54 — 2nd Ave., New York, N. Y.

Priporočam se v izdelovanje vsakovrstnih umetniških fotografij, kakor posameznih oseb, krstov, porok itd. Delo izornno, postrežba točna, cene nizke.

Kadar ste namenjeni se slikati, se oglasite pri meni, in jaz Vam jamčim, da boste z mojim delom zadovoljni.

KADAR POŠLJETE DENAR

Svojim sorodnikom v starem kraju želite biti gotovi, da dobe toliko dinarjev za Vaše delarje, kolikor je mogoče in v najkrajšem času.

Najhitrejšo, najzaneslivejšo in najcenejšo se pošlje denar v Jugoslavijo s posredovanjem

BANK OF EUROPE

First Avenue & 74-th Street

New York City

POŠKODOVANO LICE

Miss May Goldhaar je pri sodišču dosegla priznanje odškodnine 25 tisoč dolarjev, ker ji je bilo lice pri neki avtomobilski nezgodi v New Yorku tako poškodovano, da se ne more več smejati. Slika na levi kaže Miss Goldhaar pred nezgodo, na desni pa po nezgodi.

VELIKA JAJCA

V naravoslovnem muzeju v New Yorku imajo jajce velikanškega ptiča aepyornis, ki je živel na Madagaskarju, ki pa je izginil. To jajce drži dve galoni, ali 150 krat toliko kot kokošje jajce.

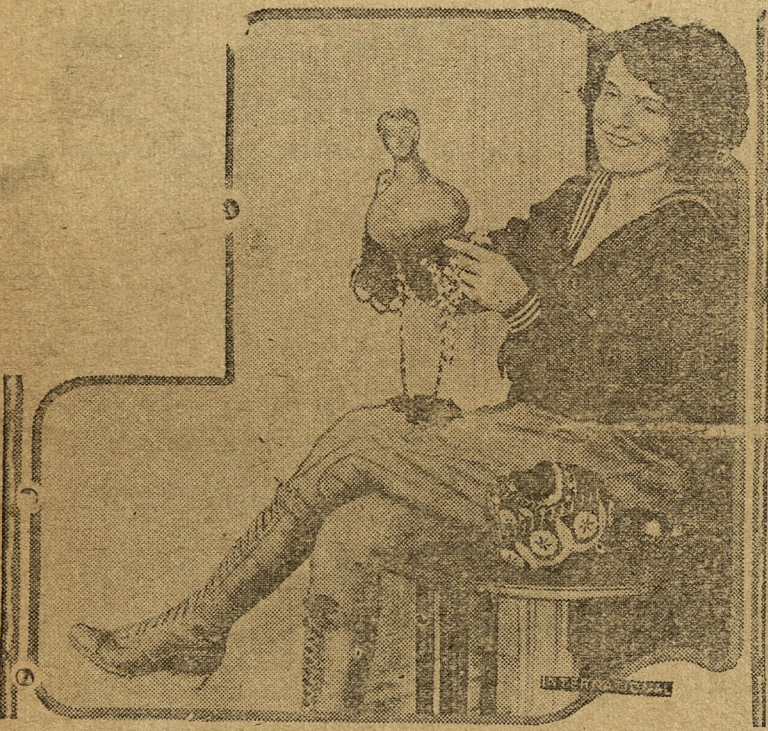
Domačini na Madagaskarju so perabljali lupine za različno posodo v svojem gospodinjstvu. Prvikrat se je izvedelo za ta velika jajca, ko so Madagaskarci prišli v Mauritius po žganje in so prinesli kot posodo lupine aepyornisa. Dasi so ta jajca stara že več sto let, so še v najboljšem stanju. Vsebinska se je posušila in premenila v prah, ki

se istrese, ako se napravi v lupino luknja. Vendar pa se nahajajo v muzejih samo štiri jajca te vrste in eno v newyorškem muzeju.

Aepyornis je še pred nekaj stoletji živel v veliki množini. Našli so nekaj njegovih kosti, celega okostnjaka pa še ne. Iz najdenih ostankov pa je razvidno, da je imel tri kremplje in kratke peruti.

Mlada žena: "Povej mi, Rudolf, ali veš, kako se pozna stara kečoš od mlade?" - Mož: "Po zobeh, Ančka." - "Toda kokoši vendar nimajo zob." - "Kokoši gotovo ne, toda mi!"

MLADA RAZISKOVALKA

Na sliki je videti Miss Katherine McGregor v potovalni obleki, kakor je izgledala na svojem prvem raziskovalnem potovanju. Pred kratkim je zopet odpotovala v Južno Ameriko in bo prva bela žena, ki bo prodrla v pokrajino Ekvadorja, kjer še prebivajo Indijanci, ki odrežejo vsakemu belcu scalp (kožo na glavi). Miss McGregor jo doma iz Waupaca, Wis.

ZAGONETNI ZLOČINEC

Gerolda Chapmana, kateremu so bili pripisani razni vlomi, ropi in drugi zločini zadnjih štirih let, je porota v Hartford, Conn. v soboto, 4. aprila spoznala krivega po prvem redu. Sodnik ga je nato obsodil na smrt na vešalih, z naslednjimi besedami: "Smrtna obsodba je sledeča: Vi, Gerald Chapman, ste izročeni varstvu wardena državne jetnišnice, ki Vas bo takoj odpeljal in Vas varno držal v državni jetnišnici v connecticutski državni jetnišnici v Wethersfield do 25. junija, po katerem dnevu, predno izide solnce, bo Vas med jetniškimi zidovjem jetniški warden obesil za vrat, dokler ne boste mrtvi."

Priznal je razne rope, toda priznal ni, da je vstrelil v oktobru lanskega leta policista Jamesa J. Skellyja. Vendar pa so bili dokazi za to dejanje tako asni, da je bil obsojen na smrt.

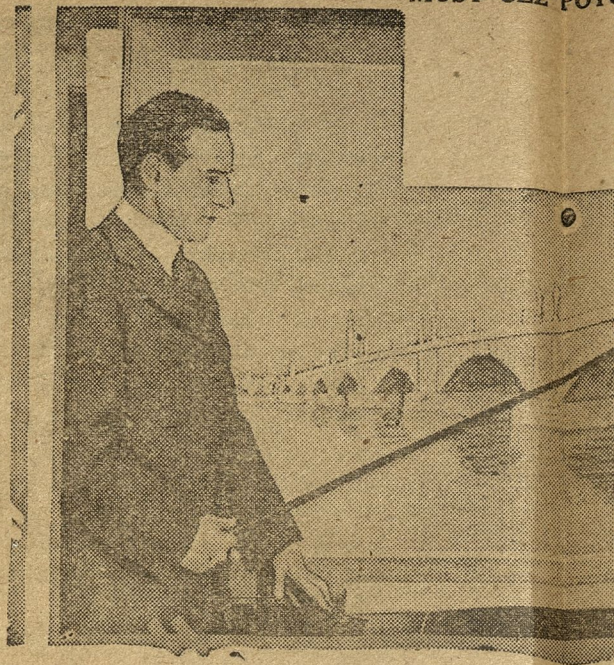
Chapman je bil na svojem zločinskem potu tako drzen, da so o njem razširjene mnoge legende in nekateri romantiki, zlasti ženske, ga smatrajo za junaka. O njem se pripoveduje, da je imel najboljšo vzgojo, da je veliko bral, da je bil zelo izobražen, imel je prijeten glas, bil je vedno okusno oblečen, imel je velike avtomobile in lepo opremljena stanovanja. Toda ta premeteni ropar je zadnjih 18 let preživel na svobodi samo pet let.

Ako se sme vrjeti, kar je Chapman pripovedoval svojim tovarišem v zaporih, je popolnoma zadovoljen s svojo usodo. Že v zgodnji mladosti si je navzel materialistično naziranje brez vere in vesti. Zanj je nekaj "velikih trenutkov" zabave in veselja več vredno kot dolga vrsta let mirnega življenja. Imel je dovolj "velikih trenutkov" in zdaj je obsojen, da kot sovražnik družbe plača za nje.

Vprašanje pa je, ako je bil Chapman res tako inteligenten, kot se ga je opisovalo, kajti izkušnje ga niso izučile, ko je bil skoro po vsakem ropu vjet in poslan v ječo. Zlasti sledu za seboj ni nikdar izbrisal. Po umoru policista Skellyja je pustil v hoteli kovčeg z naslovom nekega zdravnika v Muncie, Ind. Detektivom ni bilo treba drugega, kot opazovati zdravnikovo stanovanje. In res tri mesece po umoru je bil Chapman vjet. Tudi pri izbiranju svojih tovarišev ni bil dovolj previden, kajti vsakikrat ga je izdal njegov zaupnik.

Najbolj se je proslavil s tem, da je 24. oktobra 1921 pri beltem dnevu z dvema svojima tovarišema v Leonard St. v New Yorku oropal poštni voz in odnesel bankevece, čekov in vrednostnih listin za 2 milijona 400 tisoč dolarjev. Ker pa so živeli zelo razkošno, jim je denar kmalu pošel in so nekaj mesecev nato oropali American Express Co v Niagara Falls, N. Y. za 70 tisoč dolarjev.

MOST ČEZ POTOMAC

Slika nam kaže osnutek mosta, ki bo vezal Potomac park in Arlington narodno pokopališče v

Virginiji čez reko. Sliki je videti na levi Shertilla, ki nadzo

Eden njegovih tovarišev, Loeber, ga je izdal in je bil aretiran skupno z drugim svojim tovarišem Andersonom. Oba sta bila obsojena na 25 let ječe v Atlanta, Ga., od koder pa sta oba pobegnila. Chapman je bil vjet, potem ko je bil trikrat prestreljen. Poslan je bil v bolnišnico, od koder pa je pobegnil leta 1923. Andersona pa še do sedaj niso vjeli.

Chapman ni nikdar izdal svojega pravega imena, gotovo v namenu, da svoji družini prihrani sramoto. Trdi se, da je njegov brat velk in bogat trgovec v New Yorku.

Chapman je sedaj star okoli 35 let.

BOJ MED RUSI IN KITAJCI

Tokio, Japonska. - Iz Zoula prihajajo poročila, da so se na rusko-kitajski meji pri Tenei spopadli ruski in kitajski vojaki in da je bilo ubitih 150 vojakov. Do spopada je prišlo, ker so Rusi skušali oropati in požgati kitajsko mesto.

NADEBUDNA

Zgoraj je slika 15 let stare deklice Ill., ki je sanjala zakonskega življenja s svojim ljubčkom. Je njen oče zalotil Mich, in jo odpeljal v Evropo.

NAČRT ZA OTROŠKE

Miss Katherine Lenroot, hči senatorja iz Wisconsin in pod-ravnateljica otroških delavskem departm

THE COMMUNITY OWE TO ALL CHILDREN THE OPPORTUNITY FOR PLAYGROUNDS should be provided in each neighborhood sufficient space and equipment to care for the children of neighborhood. A trained playground director should be in charge. PARKS should afford space and equipment for athletic games of all kinds. VACATION periods in the country should be available to all children.

MODEL OF CHILDREN'S B...

ČEZ POTOMAC REKO

Čez reko Potomac. Na levi polkovnik Nagle, ki nadzoruje zgradbo in na desni prejšnjega inženirskega načelnika Johna L. Nagle.

DEBUDNA DEKLICA

...je slika Estelle Smith, stare deklice iz Chicago, ki je sanjala o prijetnosti tega življenja. Pobegnila s svojim ljubčkom, toda jo oče zalotil v Detroit, in jo odpeljal zopet do...

ČLOVEKI LASJE

Koliko las ima človek na glavi, je vprašanje, s katerim so se znanstveniki že mnogo ukvarjali. Toda pri vsem tem se more računati samo s povprečnim številom. Pred kratkim so zopet šteli lase in prišli do zaključka, da pride na kvadratni palec okoli tisoč las, tako da nosi človeška glava, kolikor jo je odločene za rast las, na 120 kvadratnih palcih 120 tisoč las. Največ las imajo plavalasi, namreč okoli 140 tisoč. Rdečih, črnih ali kostanjevih las je na glavi samo 100 do 110 tisoč. Toda, to so samo povprečne številke in posebne izjeme pri tem ne pridejo v poštev.

Pa tudi dolžost las je odvisna od barve. Blondinke, ki nosijo dolge lase, nosijo na glavi lase, ki so dolgi, ako bi se priklopili en las na drugega, 140 kilometrov. Toda plavi (blond-lasje) niso zelo močni, ker morejo prenesti samo breme do 70 gramov medtem ko prenesejo temni las-

je do 150 in do 180 gramov.

Lepe lase so zelo cenili že v najstarejših časih. Tako so Rimljanke zelo rade kupovale rumene lase Germank, in so si iz njih izdelovale lasulje. Še celo danes se na angleških trgih zlatoplavi lasje drago plačujejo. Še dragocenejši pa so sivi in posebno beli lasje, tako da trgovci kupujejo sive lase, da iz njih izberejo bele. Moremo si tedaj predstavljati, koliko velja izdelava belih lasulj za angleškega odnosa, ki še danes nosi pri sodnih obravnava belih lasulj. V Parizu je mnogo nabiralcev las, ki po raznih odpadkih nabirajo lase in jih prodajajo za cenene gledališke lasulje.

Na različne barve las so najstarejši narodi obesili najrazličnejša praznovanja. Tako stari Germani označili rdeče lase kot znak hinavstva, kar pa je zelo čudno, ker je bila ta barva med njimi zelo razširjena. Črna barva las pa jim je pomenila moč in junaštvo.

Ako je pri možu brada siva, lasje pa so še temni, se mu očita, da je v svojem življenju delal več s čeljustmi kot pa z glavom.

V pogovoru: "Zadnjih sedem las si česemo najskrbneje, tiči globoka misel. Kajti, kolikokrat smo navezani najbolj na to, kar bomo gotovo v najkrajšem času izgubili in četudi ni ravno zadnjih sedem las.

ZNANJE JEZIKOV

Kardinal Mezzofanti, ki je umrl leta 1849 v Rimu, je znal govoriti toliko jezikov, da ga v tem ni še nikdo prekosil. Njegov oče je bil rokodelca in ga je poslal v šolo, kjer so bili vzgajani duhovni. Že tukaj se je izvanredno nadarjeni mladenič naučil poleg evropskih jezikov tudi arabščine, hebrejščine, latinščine in grščine. Ko je leta 1849 umrl kot kardinal, so našli v njegovih zapiskih, da je obvladal 73 jezikov. Njegovi sodobniki poročajo, da je kardinal Mezzofanti vedno na glas mislil, kadar je bil sam in vedno v jeziku, ki mu je za premišljevanje najbolj ugajal. Vseh 73 jezikov je govoril povsem gladko.

Toda tudi stari vek je imel nekatere moze, ki so govorili mnogo jezikov. Tako nam pričča zgodovina, da je pontski kralj Mitridates govoril 25 jezikov, ki so se govorili v njegovem kraljestvu. Egiptovska kraljica Kleopatra ni skoro nikdar potrebovala tolmača, kadar se je razgovarjala z odposlanci tujih narodov. Zelo malokdaj se je pripetilo, da s kakim odposlancem ni govorila v njegovim maternem jeziku.

O INDIJANCIH

Od časa do časa so se vedno slišali glasovi, ki so prerokovali, da ameriški Indijanci izmirajo. Toda zadnje čase je bilo dognano, da Indijanci, ne samo, da ne izumirajo, temveč se mno-

INDIJANSKA KONVENCIJA

"Znamenje miru"—stegnjena desna roka—so Indijanci sprejeli za svoj simbol na narodni indijanski konvenciji v Ponca City, Okla., ki se bo vršila letos od 18. do 24. maja. Pričakuje se, da se bo konvencije vdeležilo sedem tisoč Indijancev iz Združenih držav, Kanade in Mehike.

že vsled sklepanja mešanih zakonov z belim plemenom.

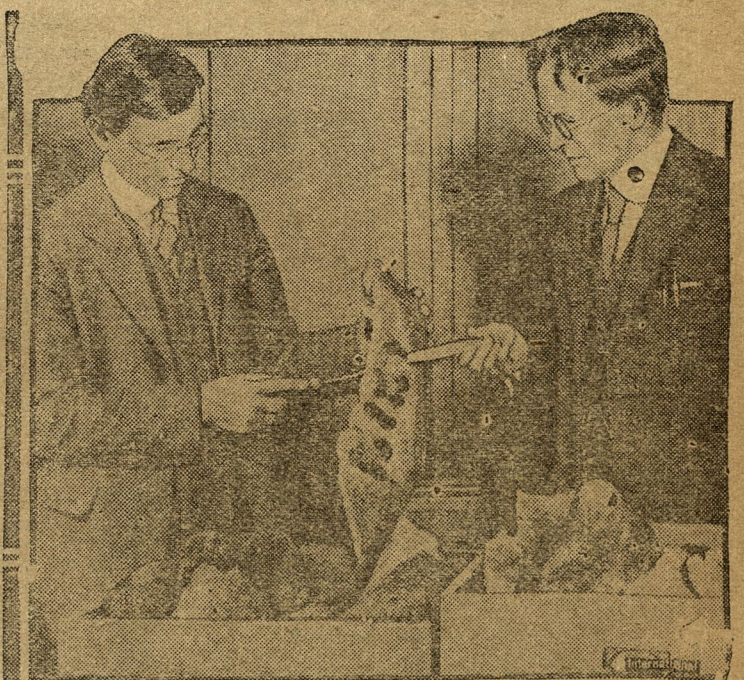
Medtem ko ostaja število polnokrvnih Indijancev približno isto, se mešani Indijanci množijo na leto v sorazmerju do tisoč. Ti mešani Indijanci pa se bolj navzamejo navad belokožcev so bolj varčni in delavni. V zapadnih državah je zaposlenih na farmah 43 tisoč Indijancev proti 20 tisoč pred desetimi leti. Na različnih bankah imajo vlog okoli 35 milijonov dolarjev.

Kongres dovoli vsako leto 21 milijonov dolarjev za indijanske rezervacije, od katere svote se porabi polovica za šole. Sedaj je okoli 80 tisoč šoloobvezanih indijanskih otrok in 65 tisoč jih obiskuje šole.

Težka odločitev

Oče bojazljivemu snubcu: Čujte, mladi gospod. Dolgo že zahajate k nam. Odločite se, kaj Vam je ljubše: roka hčere, ali očetova noga.

KOSTI MASTODONA

Dr. Mook in dr. Mathews Ameriškega muzeja naravoslovne zgodovine v New Yorku, ki sta znana naravoslovna znanstvenika, preiskujeta kosti mastodona, prvega prebivalca Manhattan otoka, kjer stoji sedaj New York. Te kosti so našli pretekli teden delavci na Dickman St. pri kopanju temelja za hišo. Učenjaka sta dognala, da so to kosti mastodona, ki je živel v teh krajih pred najmanj 10 tisoč leti.

ZA OTROŠKO IGRISČE

THE COMMUNITY OWES TO ALL CHILDREN OPPORTUNITY FOR PLAY

PLAY Means HEALTH

Through play the child uses and develops his body gaining health and vigor.

EDUCATION

In the competition of games the child learns alertness, concentration, perseverance.

GOOD CITIZENSHIP

On the playground the child receives valuable training in fair play, by team work.

MODEL OF CITY PLAYGROUND FOR CHILDREN
Children's Bureau, U.S. Department of Labor

ica otroškega oddelka v lala načrt za otroško igrišče, ki n departmentu je izde- meri pet akrov.

Z A N A Š E D O M O V E

KUHINJA

(Nadaljevanje)

Prašičja ribica z gorčico

Deni na pločevino na kolesčke narezano čebulo, malo korenja, zelene, ohrovtov storžek, košček fimone in lorberjev listič. Na to položi 3 funte nasoljene prašičje ribice. Polij jo z vročo mastjo ter peci toliko časa v sami masti, da zelenjava nekoliko za rumeni. Potem odlij preobilo mast in prilij 2 zajemalke juhe. Tako naj vre, da bo dosti mehka. Zdaj prideni še eno žlico domače gorčice, ko se v tej prevre, jo s krompirjem ali makaronami na mizo.

Parjena svinjina s kašo

3 funte prašičjega mesa od flama ali reber razreži na koščke. Iste deni v kozico ter dodaj košček korenja, peteršilja, zelene, čebule, vršček majerona, soli in malo vode. Dobro pokrij ter počasi pari približno eno uro. Medtem pa večkrat premešaj, in ako se je sok posušil, prilij še malo vode. Ko je meso že precej mehko, ga poberi v drugo kozico, prilij mu malo juhe in ga pusti pokritega stati na gorkem; sok pa precedi v lonec ali kozico, ki drži 1 in pol kvarta, deni vanj pol pajnta prav dobro v vroči vodi večkrat oprane kaše, prilij še toliko vode, da bo lonec ali kozica skoro polna, ter pusti počasi vreti pol do tričetrt ure. Med kuhanjem jo včasih premešaj in, ako treba, tudi osoli. Kuhano deni na dolg krožnik ali v skledo, okrog pa naloži mesa.

Prašičevo meso z rižem

Bolj mastno prašičevo meso od pleč ali trebuha zreži na večje kocke, ga nasoli in pusti pokritega eno uro. Nato ga praži, da nekoliko zarumeni, dodaj malo zrezane čebule, prilivati mu pa nikar. Ko čebula zarumeni, prideni pol pajnta riža, pomešaj ga, potem pa zalij s tričetrtinke kvarta juhe ali kropa; v pol ure je gotov.

Riž po turški šegi

Operi skodeljico riža, ter ga skuhaj v tričetrtine kvarta vrele vode. Lonec dobro pokrij in pusti, da se voda čisto pokuha, nakar postavi lonec malo na stran. Prilij 4 žlice masti, najbolje od kuretine; če ja pa nimaš vzemi presnega masla, katerega pa poprej razgrej, pomešaj riž z vilicami, pokrij ga in pusti atko stati pol ure. Potem ga zopet z vilicami nadrobi v skledo, vrh riža pa naloži pečeno kuretino ali pečeno meso, ki naj se dobro s sokom polije.

Riž po laški šegi

Vzemi od kuretine 2 žlici masti, če je nimaš, pa presno maslo. Zarumeni čebulo pa jo vzemi iz masti, prilij mast k rižu,

katerega si dest minut kuhala v vrelem kropu, ter ga precej pripravi za na mizo, ker mora biti še precej trd, a vendar gost. Zraven lahko daš zabeljeno tetelino, piščance ali golobe.

Golobje v črni omaki

Zakolji 4 golobe in prestrezi kri v kapje kisa, oskubi gorke, vzemi drob iz njih, dobro jih splakni v mrzli vodi pa malo posoli. Ko se nekoliko odteko, deni v primerno kozico malo masti, zrezke slanine, na zrezke narezane zelenjave, t. j. peteršilja, korenja, zelene, čebule, peresce majerona, malo lorberjevega lističa, peresce rožmarina, timeza celega pimenta, limonove lupinice in golobe. Poškropi jih s 4 žlicami juhe ali vode in ravnotooliko vina, pokrij jih in počasi pri ognju praži, da se zmehčajo in vso mokroto popijejo ter da zelenjava zarumeni. Potem mast odlij, zelenjavo pa zalij z govejo juho, da se odkuha, na odliti masti pa naredi lepo rumeno prežganje iz 2 žlici moke in 1 žlico drobtin, precedi juho od zelenjave nanj in daj tudi kri vmes. Ko zavre, deni tudi golobe noter, da se še malo v omaki pokuhajo. Preden daš na mizo, golobe zreži, zloži na krožnik in vlij omako nanje.

Golobje s salmi - omako

Zakolji golobe, kri prestrezi v kaplje kisa, osnaži in praži kot za črno omako (glej pod točko "Golobje v črni omaki"), zraven pa deni tudi želodčke ali če imaš kaj divjačine. Ko so mehki in lepo rumeni, odlij mast, golobe vzemi ven, odreži jim vratove in peruti, daj jih k zelenjavi nazaj, slanino pa vzemi ven, zalij zelenjavo in golobe z govejo juho, da se malo skuha, od vratov in perutnic pa poberi meso, kolikor je mogoče čisto, in ga drobno sesekaj s slanino, želodčki in divjačino, če si je kaj pražila. Naredi iz pol obribane, v vodi namočene in ožete zemlje pešamelj dodaj ga k sesekanemu mesu pa vse skupaj v možnarju stolci; surova jetrca in malo telečje vravnice z nožem sestriži pa zraven deni. Na masti pa naredi rumeno prežganje iz žlice moke in žlice drobtin, deni vanje sesekano in stolčeno meso, pomešaj in precedi nanj juho od zelenjave in kri, kani noter še malo črne vina in sok od polovice limone. (Vendar pazi, da ostane gost.) Potem deni noter golobe, da se vse skupaj še malo prepraži. Preden postrežeš z njimi, zreži golobe na lepe koščke in vlij čeznje omako.

ZDRAVSTVO

ZAKAJ JE JETIKA LJUDSKA BOLEZEN?

Dr. Malka Šimec, Ljubljana

Vzemimo pa slučaj, da stanuje v takem majhnem prenapolnjenem stanovanju jetičen člo-

vek. Neprestano, po noči in po dnevi, je vstiku z drugimi člani družine. Pri kašljanju, kihanju in smejanju izmetava neštete jetične kali, ki se vlegajo po stanovanju in se s prahom zopet dvigajo v zrak. Vsi sostanovalci so v trajni nevarnosti okuženja in pogosto je konec ta, da je namesto enega člana bolna vsa družina. Eden je nalezel jetiko oddruzelega, ker vsled premajhnega stanovanja, nezadostne pazljivosti in morda tudi iz nevednosti, niso pravočasno odvrnili nevarnosti okuženja od drugih, dotlej zdravih članov družine. - Iz lastne skušnje vem, da ljudje navadno imenujejo pljučna obolenja šele takrat jetiko, ko je bolnik že z eno noogo v grobu. Vsa ložja tuberkulozna obolenja pa prezro in še celo užaljene se čutijo, če jim rečemo, da je ta ali ona bolezen začetek jetike. To naziranje ljudstva, ki je pa žal zelo razširjeno, je zmotno. Izvira skoro v vseh slučajih iz nevednosti; vendar so posledice te nevednosti lahko usodne. - Začetno jetiko zamoremo popolnoma ozdraviti; čim bolj pa je bolezen napredovala, tem manj je upanja na ozdravljenje. Oškodovan je torej predvsem bolnik sam. Pa tudi v interesu družine je, če se tuberkulozno obolenje čim prej spozna in začne zdraviti. S primerno vestnosjo izvrševana zdravniška navodila, skrb za skrajno snažnost in potrebno razkuževanje v stanovanju, daje tudi v majhnih prostorih možnost, da se nevarnost prenosa boleznih zatire, ali vsaj izdatno zmanjša. -

Mnogo so res krive razmere, da so zdravstveni pogoji revnega ljudstva itako slabi; nekaj krivde pa nosijo tudi sami, ker iz nevednosti ali malomarnosti še povečujejo obstoječe nedostatke. -

POZDRAVI IN PRIPOROČILA

Pred odhodom v staro domovino, pozdravljam vse prijatelje v Johnston City in La Salle, Ill. Zahvaljujem se tudi tvrdki **ZAKRAJŠEK in CESARK**, ker so mi vse potrebne reči preskrbeli za potovanje, da nisem imel tukaj v New Yorku nikakih sitnosti. Rojaki, ki mislite potovati v staro domovino, obrnite se na to tvrdko, pa boste najboljšje postreženi. Še en pozdrav prijateljem širne Amerike.

Gregor Smolič.

Pred odhodom z New Yorka v staro domovino z posredovanjem tvrdke **ZAKRAJŠEK in CESARK** v New Yorku, pozdravim vse prijatelje in znance v Johnston City, Ill., in se jim zahvaljujem za njih uljudnost in postrežbo, ker so naju spremljali na postajo. Pozdravljava tudi tiste, katerih nama ni bi-

lo mogoče osebno obiskati. Vsem pa, ki nameravajo potovati v stari kraj, priporočava tvrdko **Zakrajšek in Cesark**, ker ti ljudje se res potrudijo in dajo potniku dobro postrežbo.

Na svidenje! Math in Theresa Križman.

Jaz Frank Cimermančič, se tem potom javno zahvaljujem tvrdki **Zakrajšek in Cesark** v New Yorku, do so mi pomagali pri nabavi vsega potrebnega za potovanje v stari kraj. Jaz nisem karte kupil pri tej tvrdki, temveč v Minnesoti, kjer se mi je povedalo, da bom imel, ko pridem v New York, vse pripravljeno. Toda jako sem bil razočaran. Ko pridem v New York na postajo, pa ni bilo nobenega človeka, ki bi me pričakoval, le nekaj agentov se je prepiralo med seboj, kateri me bo vzel. Tako so me zapeljali v nek hotel, kjer sem moral plačati \$3.00 za avto in \$8.00 za sobo za eno noč, za mene ženo in dva mala otročička. Da nisem slučajno prišel v roke gori omenjeni tvrdki, sploh ne vem, kako bi se mi godilo. Ker mi je torej tvrdka **Zakrajšek in Cesark** potem vse uredila kar mi je bilo potrebno za potovanje, se ji prav lepo zahvaljujem in jo med prijatelji, znanci in rojaki toplo priporočam. - Kadar mislite potovati v stari kraj, obrnite se do nje za pejasnila in od nje kupite tudi karto, da ne boste imeli toliko skrbi in stroškov, kakor sem jih imel jaz, dokler nisem prišel do njih. Frank Cimermančič in družina.

MORILKA MATERE

To je zadnja slika Dorothy Ellingson, ki je umorila svojo mater, ker ji ni hotela dovoliti, da bi po cele noči ostajala na plesiščih. Zdaj se vrši proti njej obravnava zaradi umora pred sodiščem v San Francisco California.

Vrtnarstvo

TEMELJNA NAČELA O PRI-DELOVANJU ZELENJADI (Nadaljevanje) SKROMNE ZELENJADNE RASTLINE

Znano je, da je zelenjad razmeroma jako izbirčna in občutljiva z ozirom na podnebje, zemljo, lego in obdelovanje in daje tem večje pridelke, čim bolj se njeni naravi prilaga podnebje in zemlja v kateri raste in čim primerneje jo obdelujemo. Vendar so pa tudi glede izbirčnosti in občutljivosti med posameznimi zelenjadnimi rastlinami precejšnje razlike. Nekaj jih je vendarle, ki so razmeroma skromne v svojih zahtevah, bodisi da uspevajo v slabši in manj gnojni zemlji, ali da jih lahko gojimo tudi na bolj senčnem prostoru, ali pa da izhajajo z manjšim obdelovanjem.

Glede zemlje je skromna vsa tista zelenjad, ki jo navadno gojimo na istem zemljišču kot drugi ali tretji pridelek. Lesem spada predvsem sočivje ali stročnice, razen bobna in fižola preklara. Takisto je z malim zadovoljna vsa korenasta zelenjad, kakor korenček, peteršilj, rdeča pesa, podzemeljske kolerabe, črne korenine in pastinak. Se-

veda s tem nočemo trditi, da bi te rastline lahko izhajale brez vsakega gnoja. Reči hočemo le, da dajejo dobre pridelke brez posebnega gnojenja z dušikom, ali ako jim le prav malo pomagamo s tem gnojilom, ki jim v obilni meri celo škoduje. Za gnojenje s fosforovo kislino (Thomasova žindra, superfosfat) in kalijem (kajnit, žveplenokisli kalij, pepel) so pa vedno zelo hvaležne; posebno sročnice tako gnojenje vselej dobro poplačajo.

Malo je zelenjadnih rastlin, ki bi dobro uspevale v senci, zlasti so neugodni prostori, ki jih ves dan ne obsije sonce, ugodnejša so pa mesta, ki imajo vsaj jutranje ali popoldansko sonce. Nekaj zelenjadnih rastlin se pa vendar zadovolji, ako jih sadimo vmes med drugo zelenjad ali pod sadno drevje (pritlično ali nizkodebelno), ako dobro rasti tako uravnavamo, da se razvijejo, predno nastane prehuda senca. Tako n. pr. lahko sadimo in sejemo vso prav zgodnjo zelenjad, kakor zgodnjo čebulo (čebulček), podzemeljske kolerabe, solato, korenček, peteršilj, prav zgodnjo repo. Vse te rastline se deloma že prej razvijejo, predno se drevje tako razkošati, da dela temno senco. Prav tako poleti julija in avgusta) sadimo ali sejemo lahko

v senco sadnega drevja, n. pr. pozne kolerabe, zelje, rožni karpus, spinačo, zimsko endivijo itd. Te rastline se začno šele prav razvijati, ko pozno na jesen začne odpadati listje in je pod drevjem vsled tega vedno bolj jasno.

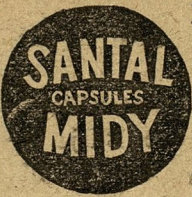
NASVETI ZA DOM

Vzgoja piščancev

Najvažnejši del perutninarstva je vzgoja piščancev. Iz teh nam zrastejo dobri ali slabši rodovi. Gospodinja mora paziti na krepko razvijanje piščancev, na njih zdravje in na močne kosti. Kako se to doseže? Plemenski rod mora biti zdrav, plemenska kokoš popolnoma razvita, torej starejša kakor eno leto. Rabijo se kokoši v polni moči, ne oslabljene vsled dolgega nesenja. Mlade kokoši naj se pariyo s starejšim petelinom, starejše z mlajšim. Paziti je treba tudi, da se večkrat premeni kri. Valiti daj srednja jajca enake oblike. Izloči jajca kakršnekoli nenavadne oblike. Da se izvalijo krepki piščanci, podloži, če je le mogoče, sveža jajca, ne starejša kakor 14 dni, od kokoši, ki dobro neso. Pri vzgoji piščancev je velikega pomena enakomerna toplota. Piščanci so zelo občutljivi proti mokroti. Imeti morajo zadostno množino svežega zraka in treba jih je pravilno krmiti. Takoj, ko se pišče izvali, ne potrebuje 48 ur nobene hrane. Zadostuje mu beljakovina, ki je prinese iz jajca s seboj. V prvem tednu daj piščancu su-

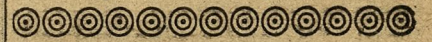
ho krmo n. pr. kašo in večkrat ne premrzle sveže vode. Dobro je tudi zrezano trdo kuhano jajce, pomešano z drobtinicami, in sicer tri četrtine suhih krušnih drobtin in četrtina kuhanega jajca. V drugem tednu primesaj kaši nekoliko raztrganega pšenicega zrna in kuhane krme. V tretjem tednu pridaj krmi zdrobljenih kosti in zelenjave. Prvo je posebno dobro, da se okrepijo kosti. Zelenjave pozimi so: odpadki solate, repe, ohrovt, krompir; tudi detelja nekoliko pomočena, je prav dobra. V četrtem tednu prebavi pišče že razno raztrgano žito. Zelo dobro je dajati zdrobljenega lesnega oglja. V poznejših tednih ko letajo piščanci prosti, si poščejo sami razno živalsko hrano kakor kebre, črve itd.

LAHKO VZETI — TAKOJ POMAGA PROTI KATARU

NA MEHURJU in pri vseh URINSKIH IZLOČBAH Vsaka pilula nosi ime MIDY

Varujte se ponaredb! Dobi se pri vseh drugistih!

Tel.: Orchard 2432

Mesar

JOHN MELCHNER

priporoča svoje vedno sveže in suho meso ter klobase

16 - 1st Ave. New York, N. Y.

POSEBNI IZLETI V JUGOSLAVIJO

NAJPRIKLADNEJŠA POT — VIZEJI SE NE ZAHTEVAJO KRATKA VOŽNJA PO ŽELEZNICI — EKONOMIČNO POTOVANJE.

Vsako potovanje je pod osebnim nadzorstvom izkušenih voditeljev. Iz New Yorka se odpotuje 14. aprila, 12. maja, 2. junija in 30. junija na velikih in hitrih parnikih MARTHA WASHINGTON in PRESIDENTE WILSON. Naravnost v Dubrovnik, Reko in Trst. Cene voznih listkov:

Tretji razred	Turistovski razred	Drugi razred
Ena pot Tja in nazaj \$95.00	Ena pot Tja in nazaj \$120.00	Ena pot Tja in nazaj \$135.00
\$162.00	\$182.00	\$243.00

Železnica iz Trsta do Zagreba \$2.35, do Ljubljane \$1.20, do Beograda \$6.50. Potnikom, ki se vračajo iz Trsta, ni treba ostati v kvarantini. Profesor Paul R. Radosavljevič bo potoval 2. junija. Vsi potniki bodo pod njegovim osebnim nadzorstvom. Ostali voditelji bodo naznanjeni pozneje.

Zglasite se pri najbližjem zastopniku in si preskrbite kabine. **COSULICH LINE, PHELPS BROS. CO., GLAVNI ZASTOPNIKI, 2 WEST ST., NEW YORK, N. Y.**

ŠE JE ČAS, DA SE PRIGLASITE

za SKUPNO POTOVANJE V JUGOSLAVIJO

katero priredi SLOVENSKA BANKA

ZAKRAJSEK & CESARK

70 - Ninth Ave.

New York, N. Y.

in sicer s najboljšim parnikom francoske proge Paris-om, ki odpljuje iz New Yorka na 25. aprila.

S potniki bo potoval tudi uradnik naše banke, ki bo skrbel za čim udobnejše potovanje potnikov tega potovanja.

Ako ste namenjeni v domovino to pomlad, **ne zamudite te prilike!**

Vedite, da so "Retur-karte" za potnike III. razreda znatno cenejše kakor so bile, isto tako so znatno cenejši jugoslovanski potni listi, ki so sedaj veljavni za eno leto. Poleg tega dobijo nedržavljeni poseben "PERMIT", na podlagi katerega se v teku enega leta nemoteno vrnejo v Ameriko.

ŠE DANES PIŠITE PO NADALJNA POJASNILA

Kadar pošiljate denar v stari kraj, bodisi v dinarjih, li-rah, avstr. kronah ali v dolarjih, se vselej obrnite na našo banko. Mi imamo direktne zveze z največjimi bankami v starem kraju.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24 1912, Of NAS DOM CO., INC. published weekly at New York, N.Y. for Apr. 1925 State of New York County of New York

Before me, a Notary Public in for the State and county aforesaid, personally appeared Ignace Hude who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the Business Manager of the Nas Dom, and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if daily paper, the circulation) etc., of aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 443, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, managing editor, and business managers are:

Publisher Nas Dom Publ. Co., Inc. 261 E. 10th St., New York, N.Y.
Editor Ignace Hude 2366 Chauncey St., Astoria, L.I.
Business Managers Ignace Hude 2366 Chauncey St., Astoria, L.I.

2. That the owner is: (If the publication is owned by an individual his name and address, or if owned by more than one individual the name and address of each, should be given below; if the publication is owned by a corporation the name of the corporation and names and addresses of the stockholders owning or holding one per cent or more of the total amount of stock should be given.)

Nas Dom Publ. Co., Inc. 261 E. 10th St., New York, N.Y.
M.J. Plese, M.D. 2399 Silver St., Ridgewood, L.I.
Jugoslav-American Corp., Int. 1055 Forest Ave., Ridgewood, L.I.
M.J. Plese, M.D. is the only stockholder owning more than one per cent of Jugoslav American Corp. Inc.

3. That the known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (if there are none, so state.)

Mergenthaler Linotype Co. 29 Ryerson St. Brooklyn, N.Y.
M.J. Plese, M.D. 2399 Silver St., Ridgewood, L.I.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed; through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is:

(This information is required from daily publications only.)

Sworn to and subscribed before me this 30th day of March 1925

Alois Cesark, Notary Public
(My commission expires March 30, 1926)

GOZDARJEVI SPOMINI

Spisal Jos. Kostanjevec
(Nadaljevanje)

"Ali kako se je to moglo zgoditi saj je Ivanka vendar pametno dekle," je vprašal župnik.

"Saj to je ravno, kar me najbolj boli. Ivanka je izgubila pamet, popolnoma v njegovih kreppljih je in ne more se mu strgati. Sam Bog ve, kaj je storil z njo, da je pozabila vse okoli sebe in se mu obesila na vrat. Danes zjutraj mi je naznanil najprej on, da jo misli vzeti, a na to še ona in prosila sta mojega in materinega dovoljenja. Morete si misliti, gospodje, kaj se je ta čas godilo v meni. Svojo hčer in z njo vse svoje žulje naj bi vrgel v žrelo ciganu, privandrancu Bog vedi odkodi, človeku, ki je že s svojim postopanjem proti njej pokazal vso svojo podlost in ničvrednost."

Govorjenje ga je utrudilo in prosil je za čašo vode. Bil je usmiljenja vreden v svoji veliki žalosti in svojem obupu.

"Vidite, prijela me je jeza, kakoršne ne pomnim," je nadaljeval. "S temi svojimi rokami, starimi in izsesanimi, sem ga prijel za rame in ga obrnil kakor otroka, kazoč na vrata. Takoj naj se pobere iz hiše, sem zavpil nad njim in dvignil sem celo palico nad njegovo glavo. Res je pobral takoj svoje reči in odšel iz hiše. Toda na pragu se je ta lopov ostudno nasmejal in mi zabrusil v obraz: Se klicali me bodete, takšen zet se ne dobi za vsakim grmom."

"Kaj pa Ivanka, kaj je rekla ona na to?" je vprašal učitelj.

"Saj ravno to je, gospodje, ravno to je najgroznejše. Moja hči moja prej tako poslušna in dobra hči, mi je rekla po njegovem odhodu: "Oče, ali ta ali pa nobeden!" Zaman so bile moje nadaljnje besede, zaman opomini materini, vse bob ob steno. Popolnoma jo je spravil ob pamet, začaral ji je ta pustolovec prokleti."

"Tu ni še vse izgubljeno," ga je tolažil župnik. "Ivanko hočem jaz povabiti k sebi in vsaj upam, da ji izbijem sčasoma iz glave te nevredne misli."

"Da, da storite to, gospod župnik. Ako se vam posreči, boste storili veliko dobro delo. Mislil sem že, da bi ga naznanil njegovim predpostavljanim, ki bi ga spravili od tukaj. Toda uvidel sem, da bi se s tem samo brezpotrebno ponižal, zato sem se premislil. Kako bi mogel kaj takšnega zahtevati? Toda še enkrat rečem, da rajši razdedim svojo hčer, da rajši podarim vse svoje premoženje cerkvi in ubožcem, kakor da bi prišlo kdaj v roke takšnemu nevrednežu."

Težko se je mož poslovil od župnišča, stisnil nam je roke trdo, kakor bi se poslavljajal za večno. Še na vrtu se je ozrl vno vič nazaj in nam pokimal z glavo.

Župnik je poklical Ivanko še tistega večera k sebi.

Z vso njemu lastno prisrčnostjo in brez najmanjše žal besede ji je izkušal dokazati njeno nepremišljenost, ji je odprl pred dušnimi očmi propad, ob čigar robu stoji. Ivanka ga je poslušala s solznimi očmi, in njena glava je klonila na prsi.

"Prepozno je, gospod župnik," se je nazadnje izvilo iz nje nih ust, in krčevito zaihtevisi, mu je poljubljala roko.

Župnik je razumel. Nepopisna žalost in srd nad takšnim lopovom mu je prešinil dušo.

"Torej tudi kaj takšnega se je moralo zgoditi na Črni, med mojimi ovčicami. Prišel je volk neopaženo in v trenutku moje nečujčnosti je ugrabil eno izmed najboljših kar sem jih premogel. Oj Črna, Črna, na razpotju si, to je šele začetek hudega, ki ima priti nad te!"

Obrnil se je proti Ivanki in ji dejal:

"Pojdi domov sedaj. Ivanka, in povej očetu, da se zgledam jutri pri njem. Bog s teboj!"

Stopila je plaho iz sobe, prva žrtev novodobne Črne.

Župnik pa je pokleknil pred razpelo, in zahajajoče solnce ga je še dobilo na kolenih, vsega trudnega in žalostnega.

Drugi dan pa ni bilo treba iti župniku več k Trnovcu po imenovani poti. Zvečer je bil legel Trnovec nekoliko potolažen spat, ko mu je bila hči povedala, da pride drugi dan župnik sam k njemu. Ko je videl pred sabo tudi objokani obraz svoje hčere, je sklepal, da se je vdala da bo še vse dobro, in odleglo mu je.

Ponoči pa se je hipoma dvignil v postelji in zaklical:

"Mati, luč!"

Vsa prestrašena je žena prižgala luč. Ko ga je pogledala, je že lezel počasi nazaj na blazino in otrpnil. Zadelga ga je bila kap, umrl je brez bolečin in mirno kakor otrok.

"Eden izmed stebrov Črne manj," je med solzami dejal župnik, ko je izvedel o smrti. "Bog mu je prihranil žalost, ki jo je imel zvedeti danes, večjo žalost, nego je bila včerajšna."

Zazvonilo je na Črni tako žalostno kakor še nikdar ne. In kaj ne bi, Črna se je začela rušiti.

V.

Stari Trnovec je umrl brez oporoke; ni se bil nadejal take nagle smrti. Vse lepo posestvo je torej pri padlo Ivanki, razen materinega deleža. Ivanka je bila tačas uprav dovršila 24. leto, bila je torej polnoletna in sama svoja gospodinja. Nihče ni imel ukazovati nad njo, nihče se vtikati v njene zadeve. Pa tudi nihče se ni hotel vtikati vmes, zakaj mati je bolehal in je izgubila vso moč in voljo. Delala je pri hiši še vedno dalje

kakor stroj, brez veselja in žalosti, brez vsakega najmanjšega zanimanja. Odgovarjala je samo z "da" ali ne, bilo ji je popolnoma vseeno, kaj in kako se vrši v hiši in okoli nje. A drugi ljudje so se začeli ogibati hiše, redkokedaj in le ako je bil primoran, je stopil sem ter tje kdo vanjo. Ivanka niti delavcev ni mogla dobiti, da bi ji za dober denar pomagali spraviti poljske in druge pridelke. Tedaj ji je priskočil na pomoč Birk. Ko so dokončali njegovi delavci zvečer delo na cesti, jih je pripeljal k Trnovcu in pozno v noč so delali ter motili mir na vasi. Pa tudi ob nedeljah in praznikih so ropotali naloženi vozovi mimo cerkve in skozi Črno do Trnovčeve hiše.

"Bomo videli kdo bo užugal," se je smejal Birk. "Čakajte, še vsi boste beračili na teh-le vratih."

Ivanki pa je bilo tesno pri srcu. Očitala si je, da je ona kriva prezgodnje očetove smrti, in slutila je, da ne bo nikdar srečna, ker je ravnala proti njegovi volji. Toda ni si vedela pomagati, na eni strani prevelika ljubezen, na drugi sramota, ki je imela kmalu postati očita, oboje ji je zmešalo razsodnost tako, da se je kmalu vdala vednemu nadlegovanju Birkovemu, da se poročita. Birk pa je bil tiste čase sama poosebljena sladkost in priliznjenost. Vsako željo Ivankino je bral že iz njenih oči in jo izpolnil, še predno jo je izrazila. Práv tako je bil ljubezniv proti njeni materi, tako, da je ta nekega večera celo dejala Ivanki: "Saj ni napačen človek." Sicer pa je bilo to celo vse, kar je izgovarjala o svojem bodočem zetu. Nihče ni vedel, kaj je prej ali pozneje mislila o njem.

Tudi župnik se ni vtaknil več v to zadevo. Nekako otopel je bil in prvič se je zgodilo, da je izgubil ravnovesnost in ni mogel najti poti iz te zagate. Ko je pa videl, kako so ljudje zapustili Trnovčevo hišo, kako se z delom oskrunjajo nedelje in prazniki, je poiskoval govoriti v prilog Ivanke. Toda sedaj ga Črnjani prvič niso poslušali, zmajevali so samo z glavo in molčali. Tega pa je bil župnik celo nekako vesel, zakaj dejal je proti nama z učiteljem:

"Da so Črnjani naenkrat tako trdi, je dobro znamenje. Mor da vendar ta dogodek ostane osamljen in ne bo imel posebne ga vpliva na razmere na Črni. Dal Bog, da bi bilo tako! Birk si pa bo pozneje že vedel preskrbeti delavcev, da mu ne bo treba skrumiti nedelj in praznikov, saj tudi ljudje sami niso za to in potrebujejo ter imajo radi nekoliko počitka."

Takšne so bile razmere na Črni, ko se je neki pondeljek vršila poroka Trnovčeve Ivanke z delovodjo Birkom.

Bilo je pa to prvo ženitovanje na Črni, da ni bilo ne župnika in ne učitelja zraven. Vabila sta ju oba, Birk in Ivanka. Zla-

sti Birk je porabil vso svojo zgovornost, da bi ju pregovoril, toda župnik je rekel odločno:

"Želim Vama vsega blagoslova božjega, toda priti ne morem, in sicer zaradi spomina na poštenjaka, pokojnega Trnovca. Moral sem vama povedati resnico. Izkušajta, da poravnata krivico nasproti pokojniku z lepim življenjem, glejta, da postane vajina hiša zgled krščanske bogoljubne hiše, in izbrisana bo tudi ta krivida. Pokojnik sam pa bo blagoslavljal iz nebes vaju in vajin zarod. Hodita z Bogom!"

Birk se je spričo tega delal ravnodušnega, a na skrivnem je škripal z zobmi ter prisegal župniku maščevanje. Ker ni šel župnik, je hvaležno odklonil vabilo tudi učitelj Ivanki s težkim srcem.

Po poroki pa se niso razšli vsi svatje, nekaj jih je ostalo kar na Črni pri Birku. Ko so nehale gostije in se je začelo redno delo, so se preoblekli, in Birk je imel fako pri hiši nekaj domačinov, ki jih je porabil za delavce.

"Tako, sedaj se bom pa smejal jaz," je dejal čestokrat samemu sebi, in njegovo oko se je zaiskrilo v čudnem sovraženem blesku.

Bili so pridni ti delavci Birkovi, ni jih bilo treba priganjati k delu, a bili so nasilni in razgrajaci, da so se kmalu začeli prepirati s črnskimi fanti. Govorili so o svetih rečeh tako nespoštljivo in zanikarno, da so se ljudje zgražali in se jih ogibali, kjer so mogli. Toda Birk jih je bil vesel; njemu ni bilo do drugega kakor da mu garajo od jutro do večera, za drugo se ni jutra do večera, za drugo se ni

Birk sam je bil pustil službo delovodje, trdnemu in velikemu posestniku se ni več spodobilo, da bi bil podrejen drugim. V njegovi glavi so rastle novi načrti kakor gobe po dežju in te načrte je hotel uresničiti, naj velja kar hoče. Hotel je postati prva oseba, da se mu bodo v strahu klanjali vsi Črnjani, a da se mu bode odkrivala tudi gospoda, ko se pripelje s svetlo kočijo in dvema čilima konjema v trg in mesto. Vse je videl jasno naprej, bil je podjetna glava, ki se ni strašil nobene ovire, pa tudi ni izbiral sredstev, samo da je dosegel svoj cilj. Natihoma je delal, da se ni zavedel nobeden, kaj misli, a ko je bila reč dozorela, jo je spravil z velikim šumom med ljudi.

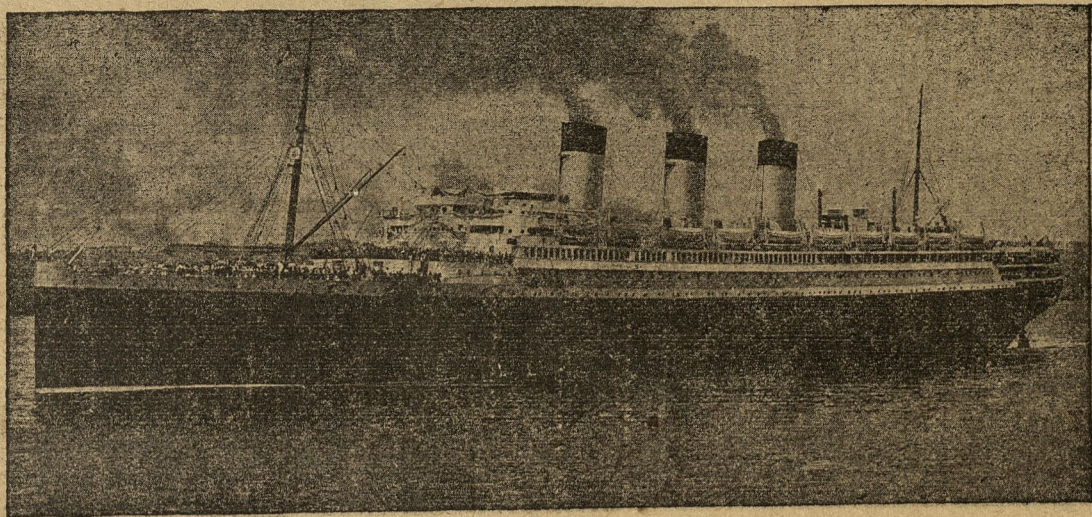
Tako je bilo prvo njegovo delo, da odpre gostilno v svoji hiši. Čemu bi delali samo kantinerji in si polnili mošnjčke, ko je sedaj pravi čas za to, da tudi on začne pobirati denar, ki se valja po cesti. Najprej torej cestne delavce, ti bodo potegnili za seboj Črnjane, a ko bo dovršena cesta, pridejo za njimi drugi, cele procesije bodo romale na Črno k Birku.

(Nadaljevanje)

gledajte za
"NAŠ DOM"

PARNIK PARIS

Slika nam predstavlja največji, najhitrejši in tudi najmodernejši parnik francoske linije parnik PARIS. Na tem parniku se potnikom III. razreda nudijo kabine z 2, 4 ali 6 posteljami. Vse kabine, ne glede na velikost, so svetle, zračne, prostorne, udobne in čiste. V vsaki kabini se nahaja umivalnik s tekočo vodo. Dalje je potnikom III. razreda na razpolago tudi brijačnica in kopalnice.

PARIS ima obširen odprt in zaprt krov, kjer se lahko potniki sprehajajo, igrajo, plešejo in zabavajo, kakor se jim poljubi. Parnik je opremljen tudi z posebnimi dvoranami za ženske ter s posebnimi sobami za možke-kadilce. Da se potnikom ne toži po gledališčih, je na parniku vsak dan kino-predstava, godba in koncerti.

Obednica na parniku Paris v III. razredu je krasna. Opremljena je z lepo pogrnenimi mizami za 4 in 6 oseb. Potnikom se tukaj servira hrana izborne kakovosti in v izobilju. Servira pa se tudi dobro vino.

Za one, ki so prijatelji čitanja, je na razpolago knjižnica z vsakovrstnimi zabavnimi knjigami in magazini v slovenskem, kakor tudi v angleškem jeziku.

Potovati na parniku PARIS, je, kakor preživeti 6 prijetnih dni v velikem modernem hotelu.

Vseh gori navedenih udobnosti in prijetnosti bodo deležni potniki skupnega potovanja, ki ga priredi Slovenska AKRAJSEK & CESARK v New Yorku na imenovanem parniku dne 25. aprila.

Kedor torej želi potovati prijetno in udobno, naj piše gori navedeni tvrdki po tozadevna pojasnila, oziroma se prihlasi za potovanje dokler je še čas.

VESTI IZ STAREGA KRAJA

STRAŠEN ZLOČIN

Strašen zločin se je izvršil pri Samoboru ob kranjskohrvatski meji. Nek fant je pograbil štiriletno deklico, jo odnesel v hlev, ji prerezal trebuh in grlo ter še živo odnesel v svinjak, kjer je dvignil dve deski in položil nesrečno žrtev. Še le popol dne so stariši dekletce našli. Bilo je še živo, toda je kmalu umrlo. Morilec je hodil ves dan s krvavimi hlačami. Aretirali so ga in je takoj sam mirno povedal, kaj je storil. Samo je dostavil, da je blazen in popolnoma zmehšan, česar mu pa ni nihče verjel.

Nesrečna družina

Poročajo nam: Družina Pavla Cukjati, posestiika na Prhovcu, župnija Čemšenik, je v resnici nesrečna. Pred letom dni je umrl gospodar sam; nato si je končal življenje 26 letni Jožef; čez 14 dni je umrla na porodu hči Marija, poročena Forte in dne 3. t. m. je v premogokopu v Zagorju ubilo 20 letnega sina Janeza, ki je imel te dni oditi v vojake. Tako so v enem letu odšli v večnost štiri člani družine. Pač sočutja vredna družina.

Ogenj.

V nedeljo zjutraj 21. febr. okoli 5. ure je začelo goreti pri Pristavcu-Arteniku na Poljeh. Srečen slučaj je bil, da se je ogenj pravočasno zapazil in še v kali, zadušil. Drugače bi bila pri izredno viharjni noči, kakoršnih že dolgo ni bilo v Bohinju, izpostavljena cela poljanska spodnja vas nevarnosti, da pogori do tal. Po naših informacijah je zakrivila požar brezvestnost svoječasnega stavbenika, nastala škoda pa je krita z zavarovalnino.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

želi vsem svojim prijateljem in znancem tvrdka

ZAKRAJSEK & ČEŠARK

70 — 9th Avenue

NEW YORK, N. Y.

Višek popolnosti v prekmorski službi

Kakor vedno nudi tudi sedaj Francoska linija Slovenem najkrajšo pot in najboljšo službo za potovanje v domovino.

Njeni parniki redno plovejo med

New Yorkom in Havre

Vsi potniki III. razreda so nastanjeni v prostornih kabinah z dvema, štirimi ali šestimi posteljami. Tekoča voda v vseh kabinah.

III. RAZRED MED NEW YORKOM IN HAVRE STANE: na PARIS-u \$100.—, na LA FRANCE \$96.—, na ostalih parnikih \$90.—.

ZELEZNICA V EVROPI STANE:

Od Havre do Pariza \$2.75, od Pariza do Ljubljane pa \$11.—.

Za vsa druga pojasnila se obrnite na

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

19 State Street, New York, N. Y.

ali pa pri njenih pooblaščenih zastopnikih.

Skrivnost dobre kave

je v pomanjkanju

Franckove cikorije

v navadni kavi. Kakor osoliš jed, tako prideni kavi cikorijo.

Zboljša vsako kavo—jo naredi okusnejšo—daje priljubljeni vonj in slast, po katerem hrepene prijatelji kave.

Vprašajte grocerista

Za pravo Franckovo cikorijo: on jo ima. Poskusite jo in videli boste izboljšek.

Pazite na
kavin mlin.

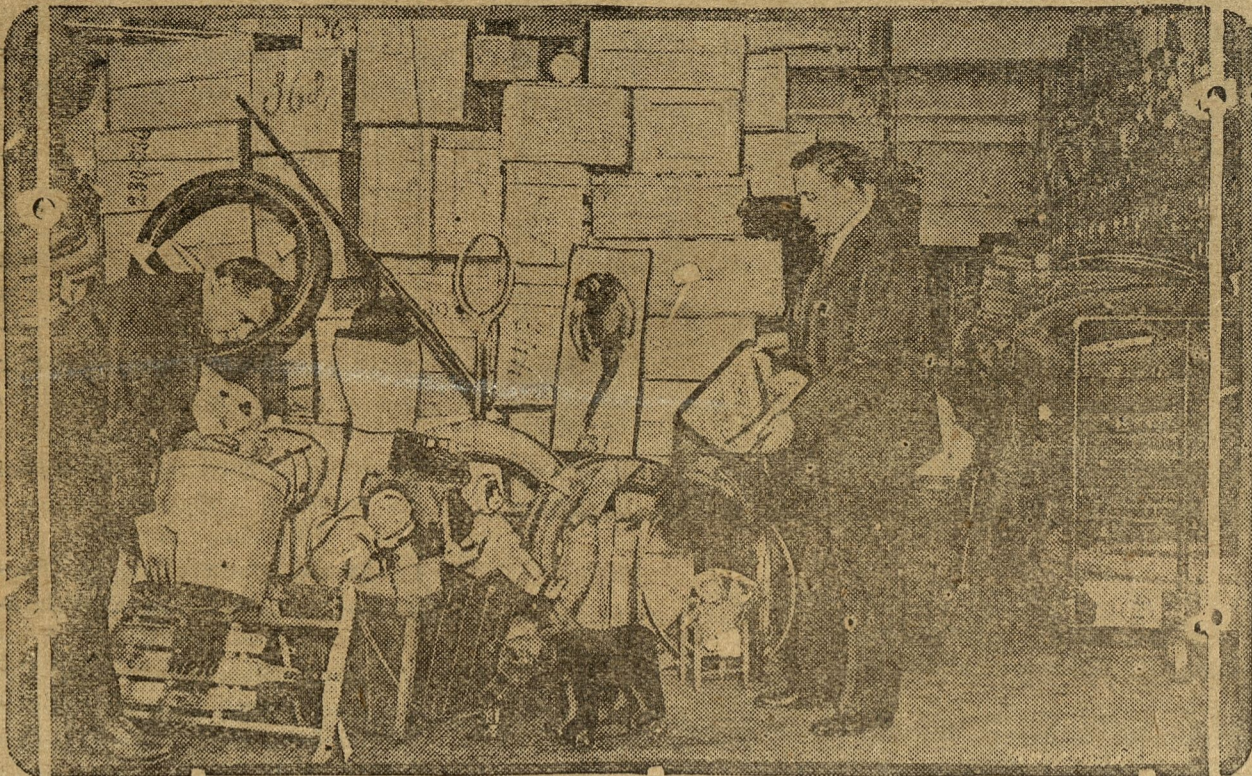

Na vsakem
zavoju.

HEINR. FRANCK SONS, Inc., FLUSHING, N. Y.

DRAŽBA POŠTNIH POŠILJATEV

V dead letter uradu (urad mrtvih psem) v Washingtonu so bile prodane razne pošne pošiljatev—

ve, ki v prvi vrsti vsled napačnih ali pomankljivih naslovov niso mogli biti vročene naslovnikom

Pri dražbi je bilo prodanih nad tisoč takih pošilk.

MALARIJA V TRSTU

Sv. Križ pri Trstu. - Okoli Trsta se je zadnje tedne zelo razširila malarija. Mnogo oseb je že umrlo. Tako se poroča iz Sv. Križa pri Trstu, da so zadnja dva tedna umrli naslednji Slovenci: Stanko Baučer, Ivan Tence, Katarina Košuta, Marija Sulčić, Ignacij Sedmak, Jakob Maganja in Jožef Sedmak. Večinoma so to le mlade žrtve, stare od 18 do 30 let. cele družine bolne od te bolezni. cele družine bolne od te bolezni.

MOBILIZACIJA TURČIJE

Pariz, Francija. — Tukajšnje zunanje oblasti ne vedo nič o mobilizaciji velike turške vojske v Mozulu, kakor se o tem poroča iz Ženeve. V Mozulu je še vedno spor med Turčijo in Anglijo zaradi zemlje, na kateri se nahajajo bogati petrolejski vrelci. Splošno se misli, da Turčija ni v stanu mobilizirati 100 tisoč vojakov, kot poroča

jo vesti. Znano je samo, da sta bila tja poslana dva pešpolka in štiri baterije topništva.

V ZNAMENJU ČASA

Chicago, Ill. - Trije umori, kot žrtve dve ženi in en otrok, dva samomora in ena smrt vsled alkohola. To je policijska kronika v Chicagi 25. marca.

P. Placid je umrl. V Ljubljani 13. marca umrl P. Placid Fabiani, ki je bil 18 let provincial slovenskih frančiškanov. Dosegel je visoko starost 79 let. Rojen je bil v Novem mestu. Vsa Ljubljana ga je pozvala in kako ga je vsakdo čislal, je pokažal njegov veličastni pogreb.

RESZKE JE UMRL

Nizza, Francija. - Slavni operni pevec Jean de Reszke, ki je več let pel tudi na Metropolitan Opera House v New Yorku in je bil priznan kot prvi umetnik, je umrl. Jean de Reszke je bil rojen 14. januarja, 1850 v Var-

šavi. Kot operni pevec je pričel nastopati leta 1885 do 1889 je bil kot prvi tenor na Veliki operi v Parizu. Pozneje pa je pel v New Yorku, Londonu, Varšavi, Petrogradu in drugod.

ZAROTA NA BOLGARSKEM

Zofija, Bolgarska. - Oblastj so naznanile, da je bilo zaplenjenih več komunističnih listin, iz katerih je razvidno, da je bil nameravan oborožen upor na dan 18. aprila v severni Bolgarski. V načrtu je bilo porušiti ali požgati kodovane mostove, železnice, telegrafe in telefone. Nameravani so bili razni umori in vse je bilo natanko določeno, kako postaviti sovjetsko republiko. Iz pisma tretje internacionale v Moskvi je razvidno, da so ruski sovjeti bili dobro poučeni o tej zaroti.

POLET NA SEVERNI TEČAJ

Washington, D.C. - Prihodnje poletje bodo obširne pokrajine Severnega tečaja znanstveno preiskane in sicer s pomočjo mornariških letal, katere bodo vodili mornariški piloti Združenih držav, toda ne pod pokroviteljstvom vlade Združenih držav. Načrt je izdelal raziskovalec severnih krajev Donald B. McMillan, ki se je zavzel, da preišče obširno pokrajino med Alasko in Severnim tečajem, ki meri nad milijon kvadratnih milj. McMillan je prepričan, da bo odkril do zdaj še ne poznane pokrajine. Ta načrt sta potrdila mornariški tajnik Willbur in predsednik Coolidge. To ekspedicijo bo tudi financijelno podpirala geografična družba. Mornariški častniki, ki se vdeležijo ekspedicije, bodo dobili neomejen dopust. Kot znano, se je nameraval že lansko poletje polet iz Alaske na Severni tečaj z vojaškim zrakoplovom Shenandoah, toda predsednik Coolidge je z ozirom na velike stroške, ki bi bili s tem zvezani, zavzel, da bi moral vprašati še-le

VZGLEDNI PASTOR

Xenia, O. - W.W. Culp, star 40 let, prešnji pastor episkopalne cerkve v Spring Valley, katerega beg s svojo 18-letno cerkveno pevko je pred dvema letoma razburil celo državo, Ohio, je sedaj pobegnil z Mrs. Dorothy Culp, staro 22 let, ženo svojega brata Clio Culp iz Nappanee, Ind.

Culp se je zaljubil v svojo svakinjo, ko ga je njegov brat obiskal s svojo ženo. Tri tedne po tem obisku, je Culp zapustil svojo ženo in deset otrok (en otrok je bil rojen že potem, ko je pobegnil s cerkveno pevko) in ob istem času je tudi izginila mlada žena njegovega brata iz Nappanee. Oba sta se pe enem tednu vrnila in obema je bilo odpuščeno, ko sta izrazila svoje obžalovanje. Ostala pa sta vsak na svojem domu samo en teden, nakar sta zopet pobegnila.

kongres za dovoljenje. Ker pa kongres o tem ni hotel niti razpravljati, je bil načrt opuščen.

OSEMURNI DELAVNIK

Pariz, Francija. - Komisija za zunanje zadeve v francoski poslanski zbornici je predlagala, da se priporoči vladi, da potrdi washingtonski sporazum glede osemurnega dela. Kot pogoj za potrdilo je stavila Francija sprejem sporazuma od strani Anglije, Belgije in Nemčije.

NEMIRI V ZOFIJI

Zofija, Bolgarska. - Ko je v soboto policija razgnala zborovanje radikalov, se je na ulici vnel boj, v katerem je bil ubit en policist in en anarhist. Nek drug anarhist je vrgel bombo, nato pa pobegnil.

MRS. DR. FAIMAN

Na sliki je videti Mrs. C. C. Faiman, ženo dr. Faimana, ki je ravnatelj narodnega vseučilišča za znanstvo v Chicago, Ill. Dr. Faiman je obdolžil Williama D. Shepherd, da je dal tifusov bacile, katere mu je sam preskrbel, svojemu pastorku Williamu McClintocku, ter je celo priznal, da sta se dogovorila, da si razdelita McClintockovo premoženje v znesku en milijon dolarjev.

KAJ POMENI BREZBRIŽNOST

Statistika pošnega urada Združenih držav kaže, da tekom fiskalnega leta, ki je bilo končano 30. junija, 1924 ni 19,238.548 pisem prišlo v roke naslovnikom, ker naslovi niso bili jasni ali pa nepopolni. V teh mrtvih pismih je bilo denarja \$125.997.59. Od tega zneska je bilo vrnjeno odpošiljateljem \$70.473.63, toda \$55.523.96 ni bilo mogoče vrniti, ker odpošiljatelji niso navedli svojih naslovov. Toda vsako leto se izgubi mnogo več na izgubljenih plačah in izdatkih v boleznih, ako kdo ne skrbi za svoje zdravje. Mnogo slučajev bolezni se lahko odvrne, ako rabite Trinerjevo grenko vino, ki je poznana želodčna tonika in prijetno odvajalno sredstvo. - Vsa moja življenska sila je v Trinerjevem grenkem vinu," je pisala Mrs. Helen Zydrick iz Nanticoke, Pa. Prehlad in kašelj sta pogosto predhodnika težkih bolezni, zato jih ne smatrajte za malenkostne in vzemite Triner's Cough Sedative takoj! Za revmattizem in nevralgijo je Trinerjev Liniment najboljšo zdravilo. Ako teh Trinerjevih zdravil ne morete dobiti v svoji bližini, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.